

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Przystanek przy Zalewie Nowohuckim → str. 2

Zalew Nowohucki w końcu doczeka się przystanku tramwajowego. Droga do jednego z najbardziej rekreacyjnych punktów Nowej Huty skróci się diametralnie.

Dobrze być razem → str. 3

Remonty dróg w Dzielnicy XVII → str. 6

Festiwal kobiet → str. 9

Powstanie nowe centrum aktywności → str. 2

W Bieńczycach powstanie nowe Centrum Aktywności na os. Jagiellońskim! Budowa Centrum przyczyni się do integracji i aktywizacji mieszkańców Dzielnicy XVI.

REKLAMA

INTROLIGATOR

CENTRUM B, BLOK 7

www.oprawaksiazek.pl

REKLAMA

F.H.U. „ELMAR”
Pl. Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60A)
ROWERY:
SPRZEDAŻ | KOMIS | CZĘŚCI | AKCESORIA | SERWIS

28. POLA NADZIEI

str. 7

REKLAMA

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33 Faks: 12 643-66-33
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.
Skład Marcin Świątkowski
Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział
Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Zapraszamy na
zakupy do Centrum
Handlowego TOMEX!

MODA I REGIONALNE PRODUKTY I LOKALNA SPOŁECZNOŚĆ

facebook.com/tomex.krakow

SKLEP ZABAWKOWO -PAPIERNICZY

„PAPIRUS” ZAPRASZA
do nowej siedziby na pl. Targowym
„Piast” (paw. 20, 21, 22)

**WIELKI POWRÓT DO STAŁYCH KLIENTÓW
(DAWNIEJ OS. BOHATERÓW WRZEŚNIA)**

Sklep czynny:
pon-pt. 10:00-19:00,
sb. 10:00-14:00

ARTYKUŁY PAPIERNICZE I ZABAWKI, PIECZĄTKI,
WIZYTÓWKI, TERMONADRUKI, GRAWEROWANIE

NOWY PRZYSTANEK MPK PRZY NOWOHUCKIM ZALEWIE

Zalew Nowohucki w końcu doczeka się przystanku tramwajowego. Stoją już wiaty przystankowe, a wokół nich położona jest kostka. Teraz droga do jednego z najbardziej rekreacyjnych punktów Nowej Huty skróci się diametralnie, ponieważ dotychczasowe najbliższe przystanki tramwajowe oddalone są od tego miejsca o kilkaset metrów. Przystanek zostanie oddany do użytku jednak dopiero wtedy, kiedy prace na torowisku na al. Solidarności zostaną zakończone. Wcześniej muszą też zakończyć się prace przy wiaduktach nad powstającą drogą ekspresową S7. Starania mieszkańców i aktywistów o przeфорsowanie pomysłu budowy przystanku w tym miejscu trwały od wielu lat. Przystanek pojawił się w roku 2019 w projekcie Budżetu Obywatelskiego. Wnioskodawcy pisali wówczas, że „skrzyżowanie Alei Solidarności i ulicy Bulwarowej to granica największego obszaru rekreacyjnego Nowej Huty. Z jednej strony rozciąga się Zalew Nowohucki wraz z otaczającą go infrastrukturą sportową i wypoczynkową, z drugiej - zlokalizowana jest największa w Nowej Hucie sieć Ro-

dzinnych Ogródków Działkowych (Nad Dłubnią, Wanda, Tulipan). W pobliżu znajduje się również jedna z największych atrakcji turystyczno-zabytkowych Nowej Huty - Dworek Jana Matejki w Krzesławicach. Zarówno Zalew, jak i Ogródki Działkowe to miejsce w największym stopniu uczęszczane przez rodziny z małymi dziećmi, dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz osoby starsze.” Warto też pamiętać, że Zalew Nowohucki, to chyba najbardziej popularny teren w Nowej Hucie (choć dla ścisłości można powiedzieć, że to styk trzech nowohuckich dzielnic: Dzielnicy XVI Bieńczyce, Dzielnicy XVIII Nowa Huta i Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie. Teren ten zyskał na znaczeniu w roku 2020. Wtedy to zakończyły się prace rewitalizacyjne przy zalewie, powstała m.in. plaża i drewniany pomost. Wyremontowane zostały alejki, zamontowano małą architekturę, powstał nowy plac zabaw, wybudowano i uruchomiono - po problemach związanych z pożarem - pierwszą ogólnodostępną tętnię solankową. Na zalewie pojawiły się też podświetlane pływające fontanny. (f)

DYŻUR W GŁOSIE

Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail.
Redaktorka Agnieszka Łoś.
Adres e-mail: gmh@o2.pl

POWSTANIE NOWE CENTRUM AKTYWNOŚCI

W Bieńczycach powstanie nowe Centrum Aktywności na os. Jagiellońskim! Będzie to parterowy budynek modułowy o powierzchni ok. 200 m², z zielonym dachem, ogrodem wertykalnym i ogrodem zimowym. Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób starszych oraz osób o ograniczonej mobilności, a także zapewni przestrzeń dla najmłodszych. Obiekt spełni wymogi energooszczędności i będzie wyposażony w pełni automatyczne inteligentne systemy sterowania. Inwestycja powstanie na podstawie koncepcji opracowanej przez Kropka Studio Klub Architekci. To będzie miejsce, które połączy pokolenia! Budowa Centrum przyczyni się do integracji i aktywizacji mieszkańców Dzielnicy XVI. (f)

Wizualizacja Centrum Aktywności przygotowana przez Kropka Studio Klub Architekci.

Kronika pamięci

- Janina ADAMCZYK, lat 74
- Teresa ADAMCZYK, lat 77
- Ryszard CHOJNACKI, lat 84
- Adam CZECH, lat 66
- Jan DWORAK, lat 77
- Michał GEISLER, lat 40

- Grażyna JAROSZ, lat 63
- Barbara KAŻMIERCZAK, lat 83
- Helena MAJ, lat 94
- Anna MISZTAŁ, lat 87
- Katarzyna MOSKAŁ, lat 93
- Renata OLSZAK, lat 56

- Jadwiga POŁOMSKA, lat 82
- Ryszard PRĄDNIKOWSKI, lat 75
- Zofia RZECZYCKA, lat 97
- Henryk SAJKA, lat 77
- Zofia SZPAK, lat 89
- Irena SZYMAŃSKA, lat 88

- Stanisław ŚLIWA, lat 83
- Danuta TOMANA, lat 73
- Maria TOROŃSKA, lat 86
- Albina WIECZOREK, lat 89
- Czesława WIESZYŃSKA, lat 89
- Janusz WOYDA, lat 73

KARAWAN

GRUPA
FIRMA POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

CAŁĄ DOBĘ

również w
Niedziele i Święta

12 411 11 11

12 658 21 11

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

- Całodobowy odbiór osób zmarłych z domów rodzinnych, szpitali, domów opieki, hospicjów
- Przechowywanie ciał zmarłych we własnej chłodni
- Kremacje, certyfikowane balsamacje,
- Reprezentujemy Rodzinę w urzędach, instytucjach, kancelariach kościelnych i zarządach cmentarzy
- Dokonujemy wszelkich opłat związanych z pogrzebem
- Bezgotówkowe rozliczanie pogrzebu w ramach zasiłku pogrzebowego

Gwarantujemy najlepsze ceny usług pogrzebowych

- ul. Rakowicka 26a 12 222 00 30
- ul. Rakowicka 33a 12 412 89 83
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- Krakowskie Krematorium ul. Wielogórska 20 12 413 33 33
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Bieżanowska 24 12 658 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- Cm. Batowice 12 413 63 46
- Cm. Grębałów 12 645 14 35
- Sieroszewskiego 5 12 686 61 45
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279

cała dobę

www.karawan.pl

DOBRZE BYĆ RAZEM

Tydzień
FELIETON
JANA
FRANCZYKA

WYBORY

Czy wszyscy wiemy o tym, że w najbliższą niedzielę, 16 marca, odbędą się w Krakowie wybory? Zapewne jest wielu mieszkańców naszego miasta, którzy o tym nie wiedzą. Wybory oczywiście odbędą się nie w całym Krakowie, ale tylko w jego zachodnio-południowej części. W okręgu, który został opróżniony przez wyjazd senatora Bogdana Klicha do Stanów Zjednoczonych. Dlaczego o tym piszę? Żeby zachęcić do głosowania tych, którzy wahają się, czy w tych wyborach wziąć udział, czy pozostać w domu. „Głos”, co prawda, rozchodzi się głównie w dzielnicach Nowej Huty, gdzie wyborów nie będzie, ale dociera przecież także do wschodniego Podgórza i można go kupić m.in. na Rybitwach, Półanki, Przewozie, a nawet w rejonie ulicy Lipskiej. Do napisania tych kilku słów skłonił mnie jednak przede wszystkim wpis jaki na Facebooku zamieścił jeden z prominentnych krakowskich dziennikarzy za-

Czy wszyscy wiemy o tym, że w najbliższą niedzielę, 16 marca, odbędą się w Krakowie wybory?

chęcąc do oddania głosu na kandydatkę Koalicji Obywatelskiej. Dziennikarz ów napisał: To są ostatnie wybory przed wyborami prezydenckimi i choćby ze względów wizerunkowych są ważne. Tak. Z tym jednym zdaniem zgadzam się w zupełności. To są ostatnie wybory przed wyborami prezydenckimi i choćby ze względów wizerunkowych są ważne. Dlatego zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości powinni się zmobilizować, wziąć udział w wyborach i zagłosować na Mateusza Małodzińskiego, byłego wicewojewodę, młodego i zdolnego polityka PiS.

Jan L. Franczyk

Samorządowe Przedszkole nr 94 w os. Ogrodowym to placówka z tradycjami. Uroczyste otwarcie nastąpiło 7 grudnia 1954. Było to przedszkole z trzema oddziałami. 11 lutego 1973 roku patronat nad przedszkolem objęła Państwowa Szkoła Muzyczna. Tego roku również nadano imię Janka Muzykanta.

Obecnie herb przedszkola narysowany przez naszą małą wychowankę Kamilę ozdabia wszystkie druki placówki. Przedszkole szczeni się także swoim hymnem śpiewanym na uroczystościach, napisanym przez dzieci i panie nauczycielki. Dzieci uczestniczyły i również obecnie biorą udział w licznych zajęciach muzycznych, konkursach i przeglą-

uczestniczyły w koncertach charytatywnych na scenie krakowskiego Rynku. Były to cyklicznie organizowane koncerty „Serce dla serca” czy Festiwal Piosenki Przedszkolnej. W murach przedszkolnych już od zarania istnienia bywali goście z Niemiec, Wielkiej Brytanii czy Japonii. We współpracy z klubem osiedlowym Wersalik odbywały się uroczystości, odczyty naukowe wykładowców z krakowskich uczelni. Przez kilka lat przedszkole współpracowało z uczelnią z Niemiec organizując dla studentów zajęcia pokazowe. Dzieci wraz z nauczycielkami i rodzicami przekazywały środki finansowe na odbudowę Zamku w Warszawie, uczestniczyły w fundowaniu książeczek mieszkaniowych dla dzieci z domów

Youth Vision organizowanym przez władze miejskie Banskiej Stiavnicy na Słowacji. Ponad 200 dzieł młodych artystów mieszkańcy naszej dzielnicy mogli zobaczyć na wystawie w galerii przy Placu Centralnym Nowej Huty. Wystawa ta, przy współpracy z Radą Dzielnicy XVIII, została zorganizowana i sprowadzona przez nauczycielki przedszkola. Innym przejawem rozwijania ekspresji artystycznej dzieci jest organizowanie i prezentowanie spektakli teatralnych dla innych dzieci i rodziców. Dzieci występowały na Rynku Krakowskim w Festiwalu Małych Form Teatralnych, przed seniorami w DPS czy wraz z rodzicami w organizowanym corocznie Teatrze Mamy i Taty. Przez kilka lat w przedszkolu wydawana była gazetka „Piórko Przedszkolaka”, gdzie prezentowane były prace plastyczne, krótkie formy literackie oraz humorystyczne wypowiedzi wychowanków zaślyszane w czasie ich pobytu w ich „drugim domu”. Oczywiście autorami były dzieci, również one same tworzyły szatę graficzną.

Nie tylko działalność artystyczna jest i była wizytówką przedszkola nr 94. Dzieci lubią aktywność fizyczną. Brały udział i nadal uczestniczą w rajdach rowerowych, przedsięwzięciach organizowanych przez miasto. Ostatnie lata to udział w akcji Rowerowy Maj. Zdobywamy nagrody, propagujemy ruch na powietrzu. Przez długie lata przedszkolaki uczestniczyły w nauce pływania, zajęciach sportowych organizowanych przez specjalistów. Obecnie chętnie współpracujemy z MOS, korzystamy z

zajęć na boiskach sportowych. Od początku istnienia dzieci wyjeżdżały na wycieczki i warsztaty edukacyjne poza miasto np. do kopalni soli, skansenu w Wygiełzowie, na farmę dyń.

Inny rodzaj działalności to współpraca z biblioteką miejską, Szkołami Podstawowymi nr 80 i 37. Poczesne miejsce zajmuje współpraca z Radą Dzielnicy XVIII. Rada jest sponsorem organizowanego przez nasze przedszkole międzyprzedszkolnego konkursu piosenki „Zaśpiewaj Razem z Nami”. Radni bywają naszymi stałymi gośćmi na uroczystościach.

Otrzymaliśmy znaczne środki finansowe, dzięki którym Przedszkole 94 jest gruntownie wyremontowane od piwnic aż po dach! Obecnie prowadzona jest rewitalizacja ogrodu przedszkolnego. Jest to jeden z największych ogrodów zabaw przy placówce edukacyjnej.

Warto nadmienić, że w Głosie Nowej Huty wielokrotnie ukazywały się artykuły prezentujące tę jedną z najstarszych, a wciąż aktywnych placówek dzielnicy.

Trudno wymienić wszystkie przedsięwzięcia, które przez 70 lat istnienia przedszkola tworzyły i nadal kreują historię placówki. Warto zagłębić się w kroniki przedszkolne prowadzone i pieczołowicie przechowywane od początków istnienia placówki. Warto zajrzeć do przedszkola nr 94, gdzie panie serdecznie witają wszystkie dzieci, gdzie zapach pysznych potraw i dźwięki muzyki zapraszają w gościnne progi!

Monika Przybylska

dach. Już w początkach istnienia działał tutaj chór dziecięcy założony i prowadzony przez wspaniałego pedagoga panią Krystynę Druszkiewicz. Wielu absolwentów kontynuuje kształcenie muzyczne w szkołach i na studiach muzycznych. Przedszkolaki dawały swoje pierwsze koncerty muzyczne w Filharmonii Krakowskiej,

dziecka. Ale to nie jedyne formy artystycznej działalności przedszkola.

Dzieci angażowały się w działalność plastyczną poprzez udział w licznych konkursach na terenie miasta i za granicą. Wielokrotnie zdobywały nagrody w międzynarodowym konkursie World Heritage

Ośrodek Kultury Norwida
+ 14 III, godz. 18:00 (Sektor Sztuki Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 5) - Pejzaże Huty. Akwarele Agaty Kornackiej. Wernisaż wystawy. Kuratorka: Barbara Solecka, wstęp wolny.
+ 14 III, godz. 18:00-20:00 (Kuźnia Ośrodka Kultury Norwida, os. Złotego Wieku 14) - Grupa literacka Sylaba, Otwarte spotkanie twórcze dla piszących. Prowadzenie: Krzysztof Lisowski.
+ 14 III, godz. 17:00-19:30 (ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 4) - Katharsis przy wosku (obrazy w technice batiku konturowego). Prowadzenie: Julia Lachiewicz. Zapisy: www.okn.edu.pl. Wstęp: 30 zł/warsztat.
+ 15 III, godz. 18:00 (Kuźnia Ośrodka Kultury Norwida, os. Złotego Wieku 14) - Cynamon. Spektakl Teatru Hałas. Zapisy: f.komajda@okn.edu.pl. Wstęp bezpłatny.
+ 17 III (Kuźnia Ośrodka Kultury Norwida, os. Złotego Wieku 14) - Wielkanocna kartka świąteczna. Ogłoszenie konkursu plastycznego dla dzieci.
+ 20 III, godz. 18:00 (Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5) - Tu się urodziłem/urodziłam. Od akuszerki do Izby Porodowej: Niepołomice i Nowa Huta. Spotkanie poświęcone izbom porodowym w Niepołomicach i Nowej Hucie. Wstęp wolny.
+ 20 III, godz. 18:00-20:30 (ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 4) - Wewnętrzny spokój. Twoje oparcie w codziennym życiu. Prowadzenie: Monika Koruba. Zapisy: Wstęp: 30 zł/warsztat.

**Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta
Klub Jędrus, os. Centrum A 6a**

+ 15 III, godz. 11:30 - Szykujemy rowery na wiosnę! Warsztaty serwisowania: Velo Huta 2025. Umiejętność wykonania prostych napraw w rowerze to podstawa dla każdego, kto chce cieszyć się bezpieczną i przyjemną jazdą! Dlatego w marcu, tuż przed startem sezonu, zapraszamy was i wasze rowery na rodzinne warsztaty serwisowania. Spotykamy się w podwórku os. Centrum A, przy garażach Klubu Jędrus. Wydarzenie bezpłatne. Zapisy przez formularz internetowy.

Klub 303, os. Dywizjonu 303 1

+ 15 III, godz. 18:00 - Wpadnij dziewczyno na latino. Wspólne warsztaty tańców latino. Nie trzeba mieć pary, tańczyć będziemy solo. Wstęp: 50 zł. Obowiązują zapisy przez stronę internetową.
+ 17 III, godz. 17:00 - Matka i córka. Sztuka, która łączy. Wernisaż wystawy Sabiny Dziedzic i Gabrieli Dziedzic. Na wystawie będzie można zobaczyć różnorodność, która wyszła spod pędzla matki i córki oraz ich więź wyrażoną poprzez sztukę. Wstęp wolny.

Klub Mirage, os. Bohaterów Września 26

+ 15 III, godz. 16:00 - „Z wiatrem”. Wernisaż wystawy. Zbiorowa wystawa prac członków Stowarzyszenia Plastików Ziemi Krakowskiej pokazuje malarską fascynację wiatrem. Otwarcie wystawy towarzyszyć będzie koncert muzyki klasycznej w wykonaniu Kamili Smackiej.
+ 20 III, godz. 16:00 - Od Presleya do Sinatry. Koncert Aleksandra Alexa Martineza. Wstęp wolny. Zapisy mailowe.
+ 21 III, godz. 19 - Koncert relaksacyjny na gongi i misy dla kobiet. Wstęp bezpłatny. Zapisy mailowe.

Klub Zakole, os. Kantorowice ul. Zakole 31

+ 19 III, godz. 17 - Wiosna w trawie. Wernisaż wystawy prac plastycznych powstałych w pracowni artystycznej w Klubie Zakole.

Klub Dukat, os. Grębałów ul. Stycznia 1

+ 20 III, godz. godz. 18:00 - V edycja projektu literackiego „To, co dobre”. Z okazji Światowego Dnia Poezji zapraszamy na wieczór poezji z Aldą Merini.

Klub Karino, os. Chałupki ul. Truskawkowa 4

+ 21 III, godz. 18:00 - Wielkanocna koszulka na jajko (cz. 1). Warsztaty rękodzieła, podczas których stworzymy szydełkowe koszulki na wielkanocne jajka.

Klub Jedność, os. Wolica ul. Drożyska 3c

+ 21 III, godz. 15:00 - Turniej unihokeja z Krakowską Strażą Miejską dla dzieci w wieku 7-10 lat. Wstęp wolny.

Klub Wersalik, os. Ogrodowe 15

+ 21 III, godz. 18:00 - Warsztaty rozwojowe: Jak radzić sobie ze stresem? Wstęp 30 zł. (f)

Duża Scena, os. Teatralne 34
+ 15 III (sobota), godz. 18 - Mistrz i Małgorzata.
+ 16 III (niedziela), godz. 17 - Mistrz i Małgorzata.
+ 18 III (wtorek), godz. 10 - Pyza na polskich drózkach.
+ 20 III (czwartek), godz. 9 - Królowa Śniegu.

Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1
+ 14 i 15 III (piątek i sobota), godz. 19 - Via-gra.
+ 16 III (niedziela), godz. 19 - Głos

ludzki/Piaf.
+ 18 i 19 III (wtorek i środa), godz. 19 - Wujaszek Wania.
+ 20 (czwartek), godz. 19 - Wstyd.

TIM/Scena Warsztatowa, os. Teatralne 23
+ 9 III (piątek), godz. 9 - Trik Patryka.
+ 18 III (wtorek), godz. 10 - Trik Patryka.

TIM/Scena Kolorowa, os. Teatralne 23
+ 9 III (piątek), godz. 10 - Preskot.

CZAS NA RYBKĘ

Zaczął się Wielki Post. Przed nami Święta Wielkanocne, ale wcześniej powinniśmy trochę popościć od mięsiwa. W okresie przedświątecznym spożywamy więcej ryb. Jak zwykle zrobiłem notowania w rodzimej placówce prowadzącej

sprzedaż ryb. W Nowej Hucie nie ma już specjalistycznych dużych sklepów rybnych. Honoru rodzimych kupców bronią dwie placówki na bazarze „Tomex”. Jedną z nich mieszczącą się w pawilonie 327. Są tu do nabycia ryby świeże, wędzone, oczywiście śledzie pod różną postacią i w sałatkach, a także jest duży wybór konserw rybnych.

Dostawy świeżych ryb są na początku tygodnia i można kupić świeżego fileta z łosia w cenie 90 zł/ kg. W tym tygodniu największą popularnością cieszyły się śledzie, matias po 25,50 zł/kg i solony cały za 21,90 zł/kg. Aktualne ceny: mintaj filet 45 zł/kg, mintaj kostka 36 zł/kg, mintaj kostka panierowana 37 zł/kg, miruna filet bez skóry 60 zł/kg, miruna filet ze skórą 49 zł/kg, miruna kostka 43 zł/kg, morszczuk filet 42 zł/kg, morszczuk tusza 23,50 zł/kg, dorsz atlantycki filet 79 zł/kg, dorsz czarniak filet 42 zł/kg, paluszki panierowane luz - 36 zł/kg, halibut filet 82 zł/kg, miętus filet 79 zł/kg, sandacz filet 75 zł/kg, zębacz filet 49 zł/kg, sola 25 zł/kg, panga 18 zł/kg, krewetki gotowane 74 zł/kg, krewetki surowe 59 zł/kg. Warto tu przyjść na zakupy, wspierając polski handel. Konserwy rybne są w cenie kilkunastu złotych w zależności od gatunku serwowanej ryby i wielkości konserwy. (sp) fot. autor

Po serii umocnień PLN na rynku walutowym nastąpiła stabilizacja walut. W kantorze na placu Bieńczyce, paw. 7 tel 12 641-46-36 zanotowaliśmy następujące kursy walut: USD: 3,95-4,00 zł; euro: 4,16-4,21 zł; GBP: 4,95-5,00 zł; CHF: 4,37-4,43 zł. Aktualne kursy walut www.kantorjlb.pl. (mp)

NOSFERATU, najnowsze i długo oczekiwane dzieło Roberta Eggersa to reinterpretacja klasycznego niemego horroru z 1922 r. Gotycka i stylowa opowieść o obsesji między nawiedzoną młodą kobietą a przerażającym, zauroczonym nią wampirem ze znakomita obsadą zdobyła 4 nominacje do Oscarów. W rolach głównych wystąpili Bill Skarsgård, Nicholas Hoult, Lily-Rose Depp i Willem Dafoe. Film będzie można zobaczyć również w Filmowym Klubie Seniora i Seniorki we wtorek 18 III o godz. 14:00.

PRZEPIĘKNE! to obyczajowy komediodramat w reżyserii Katarzyny Prwiezienczew z Martą Nieradkiewicz, Mikołajem Roznerskim, Martą Ścisłowicz, Konradem Elerykiem i Hanną Śleszyńską w rolach głównych. Magda próbuje pogodzić wychowanie dwójki małych dzieci z prowadzeniem domu, a jednocześnie pragnie wrócić do pracy i realizować swoje zawodowe ambicje. Basia, skryta za murem nieufności, za wszelką cenę unika miłości, choć bardzo jej pragnie. Krysia po trzydziestu latach małżeństwa chce czerpać z życia pełnymi garściami, nawet jeśli mąż nie podziela jej entuzjazmu. Agata, odnosząca sukcesy bizneswoman, nie potrafi odnaleźć nici porozumienia z nastoletnią córką. Julia jest gotowa poświęcić wszystko, by przedłużyć swoją karierę w branży, która ceni tylko młodość i urodę. A mała Tosia? Ona po prostu szuka odpowiedzi na wielkie pytania, które stawia przed nią życie.

FREMONT to to lekko melancholijny komediodramat o poszukiwaniu samej siebie. To także film o nadziei, która pojawia się, gdy najmniej się jej spodziewamy. Piękna i wrażliwa dwudziestoparoletnia Donya cierpi na samotność i nostalgię, które nie dają jej zasnąć. Niewiele pomagają sesje z ekscentrycznym terapeutą. Pracuje przy wypieku ciasteczek z wróżbą u chińskich właścicieli. Czy wiadomość w jednym tysięcy rozsyłanych ciasteczek, odmieni jej życie? Seanse w sali Mały Metraż.

14 i 15 III, godz. 17 - Przepiękne!, godz. 18 - Fremont, godz. 19.20 - Nosferatu; 16 III, godz. 17 - Nosferatu, godz. 18 - Fremont, godz. 19.30 - Przepiękne!; 18 III, godz. 14 - Filmowy Klub Seniora i Seniorki: Nosferatu, godz. 17 - Przepiękne!, godz. 18 - Fremont, godz. 19.20 - Nosferatu; 19 III, godz. 17 - Nosferatu, godz. 18 - Fremont, godz. 19.30 - Przepiękne!; 20 III, godz. 17 - Przepiękne!, godz. 18 - Fremont, godz. 19.20 - Nosferatu.

Biblioteka Kuźnia Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Złotego Wieku 14, poleca:

+ **Daisy Goodwin, Diwa Callas. Opowieść o Marii Callas, Wydawnictwo Marginesy, 2025.** Historia romansu najwybitniejszej śpiewaczki operowej i jednego z najbogatszych mężczyzn. W wytwornym i bezwzględnym świecie opery Maria Callas była znana jako la divina: boska. Dzięki wspaniałemu głosowi, naturalnemu zamięłowaniu do dramatyzmu i zniewalającej urodzie została ulubienicą najznamienitszych światowych scen. Ale na sławę musiała zapracować: wychowana w okupowanej przez nazistów Grecji przez matkę, która czerpała zyski z jej talentu, wcześniej nauczyła się chronić przed tymi, którzy chcieliby ją wykorzystać do własnych celów. Gdy poznaje bajecznie bogatego greckiego magnata Aristotelisa Onasisa, nabiera przekonania, że znalazła kogoś, kto dostrzega w niej nie tylko wybitną śpiewaczkę, ale i kobietę. Onasis wprowadza ją w świat niewiarygodnego luksusu, obsypuje klejnotami i zabiera do szykownych restauracji, gdzie przedstawia jej takie sławy jak Elizabeth Taylor, Richard Burton czy książę i księżna Windsoru. Sen kończy się równie nagle, jak się zaczął. Prasa ogłasza, że Aristotelis Onasis poślubi Jacqueline Kennedy, byłą pierwszą damę i jedną z najsłynniejszych kobiet swoich czasów. Opuuszczona Maria musi odzyskać grunt pod nogami. W tej niezwykle powieści Daisy Goodwin przywraca do życia postać, z której niezwykły talent, nieustająca determinacja i wrodzony wdzięk uczyniły legendę. Ale dopiero w konfrontacji z rozpaczą po stracie ukochanego Maria Callas odnalazła swój prawdziwy głos i odniosła ostateczny triumf.

+ **Marcin Jacoby, Tajwan. Herbatka na beczcze prochu, Wydawnictwo Sport i Turystyka-Muza, 2025.** Wciągającą opowieść o miejscu, na które skierowane są oczy całego świata. Tajwan- górzysta wyspa leżąca na wschód od wybrzeża Chin, zamieszkała przez miłych i wyluzowanych ludzi, którzy potrafi godzinami siedzieć i gadać nad czarką herbaty. I wszystko byłoby proste, gdyby nie to, że kraj położony na tej wyspie nazywa się oficjalnie Republiką Chińską. Tymczasem większość państw członkowskich ONZ - w tym Polska - udają, że takiego kraju w ogóle nie ma. Nie przeszkadza jednak im to w utrzymywaniu z nim ożywionej wymiany handlowej. Tajwan to jedna z najważniejszych azjatyckich gospodarek eksportowych. Trzyma garści co najmniej połowę całego światowego rynku mikroczipów, bez których nie zadziała dziś żadne bardziej złożone urządzenie. Ma więc w rękawie prawdziwego asa, ale tylko jednego, na którego postawił wszystko. Czym dziś jest Tajwan i kim czują się jego mieszkańcy? Jak wygląda obecna sytuacja polityczna i jakie są nastroje społeczne na wyspie? Jaki jest klucz do skomplikowanej układanki tożsamości, kultury i nieoczywistej historii mieszkańców Tajwanu?

O ANIMACJI KULTURY W OŚRODKU KULTURY NORWIDA

3 marca 2025 r. w ARTzonie Ośrodka Kultury Norwida odbyło się 59. spotkanie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Animatorów i Animatorów Kultury „Forum Kraków”. Wzięła w nim udział Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Hanna Wróblewska, wraz ze swoją doradczynią Agatą Diduszką-Zyglewską oraz zastępczynią dyrektora Narodowego Centrum Kultury, Joanną Orlik. Spotkanie miało na celu kontynuację rozmów o wdrażaniu rekomendacji z listopadowego wspólnego Kongresu Kultury, które dotyczyły wsparcia sektora animacji kultury oraz edukacji kulturowej, a także wzmocnienia roli zawodów animatorów i edukatorów kultury.

W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele i przedstawicielki licznych instytucji i organizacji związanych z animacją kultury, takich jak Stowarzyszenie Dyrektorów Samorządowych Instytucji Kultury, Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Wrocław-

ski Instytut Kultury, Mazowiecki Instytut Kultury oraz inne środowiska, które od lat współpracują na rzecz rozwoju kultury i edukacji kulturowej w Polsce. Kolejny dzień obrad Forum Kraków odbył się w Małopolskim Instytucie Kultury w Krakowie.

Po przywitaniu gości przez Annę Michałak-Pawłowską, prezeskę Forum Kraków, oraz Jarosława Klasia, dyrektora Ośrodka Kultury Norwida, głos zabrała Hanna Wróblewska. W swoim wystąpieniu przypominała, że podczas wspólnego Kongresu Kultury zostały ustalone kluczowe priorytety dotyczące animacji kultury. Minister wskazała na znaczenie zawodów animatora i edukatora kultury, których rola w kształtowaniu społeczeństwa oraz poszerzaniu dostępu do kultury powinna znaleźć odzwierciedlenie w prawie. Zaznaczyła również konieczność wzmocnienia tych zawodów w kontekście nowych regulacji, takich jak ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kultu-

ralnej, czy ustawa o zintegrowanym systemie kwalifikacji.

W trakcie spotkania przedstawiono dwie ważne prezentacje. Beata Cyboran z Katedry Nauk o Sztuce Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie omówiła aktualną sytuację animacji kultury w Polsce, natomiast Tomasz Włodarski z Małopolskiego Instytutu Kultury przedstawił propozycje tworzenia ram kwalifikacyjnych dla zawodu animatora kultury. Po prezentacjach odbyła się dyskusja, której uczestnicy omówili wyzwania sektora oraz możliwe działania legislacyjne, które mogłyby wspierać rozwój animacji kultury w Polsce.

Wizyta szefowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Hanny Wróblewskiej była też okazją do zaprezentowania jej szerokiej i różnorodnej działalności Ośrodka Kultury Norwida i jego zespołu. Hanna Wróblewska zobaczyła ARTzonę i Siedzibę Główną Ośrodka Kultury Norwida z Kinem Studyjnym Sfinks i

Biblioteką Górali. W Galerii Huta Sztuki zwiedziła wystawę „Sztuka Zasilania. Stypendyści i stypendystki Huty im. Lenina 1974-1989”, na której prezentowane są dzieła sztuki z kolekcji Ośrodka Kultury Norwida. Dyrektor Ośrodka Jarosław Klas opowiedział o różnorodnej działalności instytucji, w tym realizowanych aktualnie projektach międzynarodowych PACESETTERS i New Towns | New Narratives.

Kraków został wybrany na miejsce spotkania ze względu na jego historyczną i współczesną rolę w rozwoju animacji kultury w Polsce. To właśnie w Krakowie, ponad 15 lat temu, powstało Forum Kraków, które stało się samorządną i trwałą organizacją wspierającą animatorów kultury. Był to też wyraz docenienia dorobku animacyjnego Ośrodka Kultury Norwida – w roku jej 70-lecia istnienia oraz 30-lecia działalności jako instytucji kultury Miasta Krakowa. Ponadto w dniach 26-28 czerwca

2025 r. w krakowskiej Nowej Hucie odbędzie się 6. NieKongres Animatorów i Animatorów Kultury, który jest najważniejszym ogólnopolskim spotkaniem osób zajmujących się animacją kultury. Jego inicjatorem i głównym organizatorem jest Forum Kraków. W 2025 r. dołącza do niego Narodowe Centrum Kultury i Miasto Kraków, w którego imieniu koordynatorem wydarzenia jest Ośrodek Kultury Norwida w partnerstwie z koalicją nowohuckich instytucji kultury: Ośrodka Kultury Kraków – Nowa Huta, Nowohuckiego Centrum Kultury, Teatru Ludowego i Teatru Łaźnia Nowa.

Spotkanie w Ośrodku Kultury Norwida było ważnym krokiem w dalszym rozwijaniu sektora animacji kultury i edukacji kulturowej w Polsce. Rozmowy ministerstwa i środowiska animacji kultury to szansa na tworzenie systemowych rozwiązań dla tego sektora.

(red)

Fotografie: Katarzyna Szczęśniak, Jadwiga Bryś

„BARWY ŚWIATA PRZYRODY 2025” W NCK

6 marca br. w Nowohuckim Centrum Kultury odbył się wernisaż wystawy „Barwy Świata Przyrody 2025” Związku Polskich Fotografów Przyrody – Okręg Krakowski.

Przyroda potrafi zaskakiwać i być nieprzewidywalna. Zatrzymywanie ulotnych chwil oraz niepowtarzalnych ujęć zawsze wiąże się z ogromnymi emocjami. Przyspieszone bicie serca, szybszy oddech, a czasem nawet drżenie rąk trzymających aparat – to niemal codzienność dla nas. Choć często przebywamy w terenie i niejednokrotnie spotykaliśmy już dany gatunek zwierząt, każde kolejne spotkanie dostarcza nam nowej dawki adrenaliny. Czy zatem fotografujemy przyrodę jedynie po to, by ukazać jej piękno, czy również dla głębokich przeżyć, które towarzyszą nam w tym procesie? Co sprawia, że potrafimy wstać w środku nocy, by wyruszyć na źródło rozlewiska, lub zdobyć

szczyt góry, aby uwiecznić kolejny wschód słońca? Jaki czynnik pozwala nam spędzać godziny w ukryciu, fotografując żurawie czy bobry, nie zważając na panujące warunki pogodowe? Myślę, że tym uniwersalnym motywem, który pozwala nam pokonać wszelkie przeciwności, są właśnie emocje związane z fotografowaniem dzikiej przyrody – powiedział Paweł Wrona, prezes Okręgu Krakowskiego ZPPF.

Autorami prac są: Radosław Chyła, Andrzej Dajek, Wojciech Firlej, Alina Garska-Penksyk, Leopold Grela, Emilia Grzędzicka, Adam Gutowicz, Krzysztof Hajduk, Dominika Kustos, Paweł Łabaj, Piotr Łukasik, Janusz Mazalon, Krzysztof Morańda, Katarzyna Niedziółek, Beata Ostachowicz, Andrzej Pochopeń, Tomasz Sikorski, Jerzy Silbering, Jacek Stankiewicz, Rafał Stankiewicz, Szymon Szopa, Patrycja Wąsikowska, Tomasz Wilk i Paweł Wrona. (f)

REMONTY DRÓG I CHODNIKÓW W 2025 ROKU.

Wśród wielu zadań jakie realizuje Rada Dzielnicy XVII – Wzgórza Krzesławickie do najważniejszych, punktu widzenia mieszkańców, należą bez wątpienia remonty dróg i chodników. Realizowane są one według przygotowanej i przyjętej w formie uchwały listy.

Zgodnie z UCHWAŁĄ NR XVI/72/2025 z dnia 26 lutego 2025 r, oraz UCHWAŁĄ NR XV/67/2025, z dnia 30 stycznia 2025 r. W sprawie: wskazania zadań do realizacji w

ramach zadania pn. „Remont dróg i chodników wg wskazań Dzielnicy” w roku 2025 uchwalono co następuje:

§ 1. Wskazuje się do Zarządu Dróg Miasta Krakowa o realizację w roku 2025, w ramach zadania pn. „Remont dróg i chodników wg wskazań Dzielnicy”, następujących zadań:

- ul. Architektów sięgacz koło garaży rejon działki 209/32 obr 10 Nowa Huta - remont nakładki asfaltowej
- ul. Braci Polskich - naprawa

nakładki asfaltowej odcinki według wskazań Dzielnicy ul. Gerlacha - remont nakładki asfaltowej

- ul. Grębałowska nr 51 - nr 65a - remont chodnika
- ul. Kantorowicka - naprawa opaski wokół słupa wraz z naprawą nawierzchni asfaltowej przy nawrocie/pętli przystanek autobusowy ZAKOLE
- ul. Za Ogrodem - naprawa nakładki asfaltowej odcinki według wskazań Dzielnicy ul. Sybiraków - naprawa pobocza

- ul. Jagiełły rejon działki 8/2 obr 10 Nowa Huta do granicy projektu rozbudowy S7 -remont chodnika
- os. Na Wzgórzach nr 19a - nr 20a do granicy projektu rozbudowy ul. Kocmyrzkowskiej - remont chodnika i przyległego do niego parkingu przy nr 20a
- ul. Architektów od ul. Urbanistów do granicy projektu rozbudowy ul. Kocmyrzkowskiej - remont chodnika i przyległego do niego parkingu
- os. Na Stoku 32 przy dro-

dze dojazdowej do Szkoły Podstawowej nr 129 - remont chodnika

- ul. Wańkowicza - remont nakładki asfaltowej na przeciw ul. PCK do mostku na rzece Dłubnia działka nr 469 obr. 44 NH

§ 2. Kolejne zakresy rzeczowe zadania pn. „Remont dróg i chodników wg wskazań Dzielnicy” będą ustalane sukcesywnie w trakcie roku 2025

KONCERT PASYJNY – MUZYCZNE SPOTKANIA NA WZGÓRZACH KRZESŁAWICKICH

Arcydzieło wybitnego belgijskiego organisty, czołowego przedstawiciela późnego romantyzmu Césara Francka zabrzmi w nastrojowych wnętrzach nowohuckiego kościoła – wracamy z kolejną odsłoną cyklu Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich!

Ośrodek Kultury Kraków–Nowa Huta zaprasza 15 marca na prawdziwą muzyczną ucztę.

W kościele Miłosierdzia Bożego będzie można usłyszeć poruszającą kompozycję Césara Francka „Siedem słów na Krzyżu”. Utwór opiera się na zdaniach, które miał wypowiedzieć Jezus Chrystus tuż przed śmiercią. Tym razem w ramach Koncertu

Ośrodek Kultury Kraków–Nowa Huta zaprasza na prawdziwą muzyczną ucztę

Pasyjnego wystąpi Mieszany Chór Mariański pod przewodnictwem dyrygenta, Tomasza Ślusarczyka. Chórowi towarzyszyć będą soliści: sopranistka Liliana Pocięcha, tenor Piotr Windak i bas Łukasz Dziuba a także harfistka Irena Czubek-Davidson, wiolonczelistka Valentyna Chekamova oraz organista Dawid Rzepka. Dopelnieniem będzie słowo komentarza aktora Andrzeja

Franczyka.

Wydarzenie odbędzie się w sobotę 15 marca o godzinie 19:00 w kościele Miłosierdzia Bożego (os. Na Wzgórzach 1A, Kraków).

Wstęp na koncert jest wolny.

Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich to cykl koncertów muzyki sakralnej, tematycznie związany z rokiem liturgicznym. Wydarzenie promuje muzykę poważną, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki organowej. Do udziału w koncertach zapraszani są również inni instrumentalniści, a także wokaliści, zespoły kameralne, chóry i orkiestry.

Pomysłodawcą cyklu jest Marek Walczak – organista Parafii Miłosierdzia Bożego w os. Na Wzgórzach w Krakowie.

Organizatorzy: Parafia Miłosierdzia Bożego Na Wzgórzach Krzesławickich, Ośrodek Kultury Kraków–Nowa Huta, Rada Dzielnicy XVII – Wzgórza Krzesławickie.

Kierownik artystyczny cyklu: Marek Walczak.

Partner koncertu: Mieszany Chór Mariański.

Patron medialny cyklu: Głos. Tygodnik Nowohucki.

Kraków

Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich
kierownictwo artystyczne Marek Walczak

MIESZANY CHÓR MARIAŃSKI
Tomasz ŚLUSARCZYK dyrygent
Liliana POCIECHA sopran
Piotr WINDAK tenor
Łukasz DZIUBA bas
Irena CZUBEK-DAVIDSON harfa
Valentyna CHEKAMOVA wiolonczela
Dawid RZEPKA organy
Andrzej FRANCZYK komentarz

koncert pasyjny
CÉSAR FRANCK
SIEDEM OSTATNICH SŁÓW
CHRYSTUSA NA KRZYŻU

15.03.2025 | godz. 19.00
KOŚCIÓŁ MIŁOSIERDZIA BOŻEGO
os. Na Wzgórzach 1a
wstęp wolny

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW–NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

organizatorzy

OŚRODEK KULTURY
KRAKÓW–NOWA HUTA

PARAFIA
MIŁOSIERDZIA BOŻEGO
w Krakowie na Wzgórzach

partner

patron medialny

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE

os. Na Stoku 15, tel. 12 645 30 09, rada@dzielnica17.krakow.pl

Przewodniczący- Andrzej Dziedzic, zastępca przewodniczącego Jerzy Wójcik, członek zarządu Wiesław Wojnarski.

Dyżur Przewodniczącego Rady i Zarządu Andrzeja Dziedzica : poniedziałek i środa w godzinach 14.00 – 15.00, w siedzibie Rady Dzielnicy XVII os. Na Stoku 15 w Krakowie po wcześniejszym uzgodnieniu terminu w sekretariacie Rady Dzielnicy pod numerem tel. 12 645 30 09

28. POLA NADZIEI

„Pola Nadziei – wspólna troska, wspólne trwanie” – pod takim hasłem odbywa się tegoroczna akcja TPCh „Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie, która będzie trwała od 9 marca – 25 maja.

Akcja Pola Nadziei tworzy przestrzeń spotkania nieuleczalnie chorych i ich bliskich z tymi, którzy chcą ofiarować im pomoc. To dzięki żonkilowej akcji informacja o opiece hospicyjnej ma szansę trafić do szerokiego grona odbiorców, a Hospicjum św. Łazarza może otrzymać bardzo potrzebne wsparcie, nie tylko finansowe.

Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza” od ponad 44 lat otacza troskliwą i profesjonalną opieką chorych u schyłku życia, niosąc im ulgę w bólu fizycznym i psychicznym. Pomoc otrzymują również rodziny w trudnym czasie zmagania się z chorobą bliskiej osoby, a także w okresie przeżywania żałoby po jej śmierci.

Opieka domowa i stacjonarna świadczona przez pracowników i wolontariuszy Hospicjum św. Łazarza jest bezpłatna dla chorego oraz jego rodziny. Środki finansowe przekazywane przez NFZ nie są wystarczające do pełnego funkcjonowania placówki, aby zdobyć brakującą kwotę Towarzystwo prowadzi liczne zbiórki, zabiega również o środki z 1,5% podatku. Każdego roku z hospicyjnej pomocy korzysta blisko 500 chorych na oddziale stacjonarnym (ul. Fatimska 17) oraz 500 w opiece domowej. Informacje o formach pomocy świadczonej w Hospicjum św. Łazarz można uzyskać na stronie www.hospicjum.krakow.pl lub dzwoniąc tel. 12 641 46 59. Tylko dzięki zaangażowaniu każdego z nas, Pola Nadziei mogą trwać i nieść nadzieję chorym, że nie pozostaną bez potrzebnej im pomocy. Zwracamy się z serdeczną prośbą o włączenie się w żonkilową akcję i pomoc Hospicjum św. Łazarza. Zapewnienie opieki umierającym to nasza wspólna troska.

Pola Nadziei – historia Żonkile – są międzynarodowym symbolem nadziei. Przypominają nam o ludziach cierpiących, oczekujących

naszej pomocy i opieki w trudnym okresie odchodzenia z tego świata. Wiosną, kiedy kwitną – zbieramy fundusze dla Hospicjum. Za każdy datek ofiarodawca otrzymuje żonkilową pamiątkę. Inicjatorem kampanii była w 1998 roku brytyjska organizacja Marie Curie Cancer Care, a głównym sponsorem Pól Nadziei od początku aż do dziś jest firma BP Polska. Pierwsza polska akcja Pola Nadziei

Pierwsze żółte żonkile zostały posadzone w parkach i na rabatach Krakowa jesienią 1997 roku. Hospicjum otrzymało w darze 350 000 cebulek od szkockiej organizacji Marie Curie Cancer Care z Edynburga, która na swoje 50-lecie postanowiła wspomóc krakowskie Hospicjum poprzez przeszczepienie na polski grunt akcji zbierania funduszy – Pola Nadziei (Fields of Hope).

Pierwsza polska akcja Pola Nadziei była prowadzona wiosną 1998 roku przez organizację Marie Curie Cancer Care i Urząd Miasta Krakowa, Wojewodę Krakowskiego, BP Poland, Ambasadę Brytyjską, Know How Fund, Krakowskie Forum Rozwoju oraz Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum św. Łazarza”.

Wolontariusze Pól Nadziei Akcja nasza ma wymiar społeczny. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy – osób w różnym wieku – dzieci szkolnych oraz studentów i

organizacji młodzieżowych, seniorów rośnie w społeczeństwie małopolskim świadomość potrzeby niesienia bezinteresownej pomocy osobom chorym i cierpiącym. W trakcie Pól Nadziei odbywają się liczne kwesty, imprezy, organizowane są konkursy. W akcję rokrocznie zaangażowanych jest ponad 500 wolontariuszy.

+++

Miejmy serca otwarte, przepełnione współczuciem i gotowością ofiarowania części siebie innym. Historie osób, przecież nie anonimowych, mieszkających za ścianą lub tuż za rogiem, a może nawet bardzo bliskich, których udało się otoczyć hospicyjną opieką, gdy ciężka, nieule-

czalna choroba stała się częścią ich życia, ukazują sens trwania Hospicjum.

Jak możesz pomóc chorym w Hospicjum św. Łazarza?

- złóż datek do hospicyjnej skarbonki – w czasie trwania akcji znajdziesz ją w wielu punktach miasta lub do wirtualnej puszkki na www.hospicjum.krakow.pl/wirtualna-puszka

- na znak solidarności z chorymi przypnij żonkilową broszkę,

- przekaz 1,5% swojego podatku, przekonaj do tego rodzinę i znajomych – nr KRS 0000048149,

- przekaz darowiznę na konto: 92 2490 0005 0000 4530 9034 8688,

- zorganizuj żonkilową kwe-

stę w firmie, szkole, instytucji lub podczas uroczystości rodzinnych,

- włącz się jako wolontariusz w nasze akcje,

- jeżeli jesteś nauczycielem, wychowawcą, opiekunem dzieci i młodzieży, naucz ich razem z nami pomagać potrzebującym, nawiąż współpracę z TPCh „Hospicjum im. św. Łazarza”, załóż Klub Przyjaciół Żonkila,

- podziel się informacją o naszej działalności ze znajomymi i poproś, aby także włączyli się do akcji propagowania szczytnej idei.

Koordynator akcji: Renata Połomska

PODARUJ 1,5%
DLA HOSPICIJUM ŚW. ŁAZARZA
KRS 0000048149
**WSPÓLNA TROSKA
WSPÓLNE TRWANIE**

DBAJMY O LODOWCE

Dobrostan cyklu wodnego i skarb lokalnych społeczności

Światowy Dzień Wody 2025 zwraca uwagę na pilną potrzebę ochrony lodowców, które są kluczowe dla globalnych zasobów wody. Ich topnienie zagraża nie tylko ekosystemom, ale także bezpieczeństwu wodnemu miliardów ludzi. Makro i mikro skutki nie ominą lokalnych społeczności. Dlatego Wodociągi Miasta Krakowa nie bagatelizują nadchodzących zmian, lecz wychodzą im naprzeciw.

Światowy Dzień Wody 2025: Dbajmy o lodowce

Lodowce to nie tylko malownicze krajobrazy, ale przede wszystkim ogromne rezerwuary słodkiej wody. Ich topnienie wpływa na zasilanie rzek, z których korzystamy w rolnictwie, przemyśle oraz codziennym życiu. Są niezbędne dla zdrowia ekosystemów i produkcji energii. Zdaniem ekspertów i naukowców zmiany klimatyczne powodują, że lodowce topnieją w zastraszającym tempie, co prowadzi do dyskusji dotyczącej dostępu do wody. Czy zawsze będzie tak łatwo, czy „błękitne złoto” okaże się zasobem luksusowym? To wszystko zależy od nas.

Czy wiesz, że...?

- W 2023 roku lodowce straciły ponad 600 gigaton wody, co jest największą utratą masy zarejestrowaną od 50 lat (Światowa Organizacja Handlu (WMO)).
- Około 70% słodkiej wody na Ziemi występuje w postaci śniegu lub lodu (Światowa Organizacja Handlu (WMO)).
- Prawie 2 miliardy ludzi polega na wodzie z lodowców, topniejących śniegach i spływach górskich do picia, rolnictwa i produkcji energii (ONZ-Woda/UNESCO).
- Zwiększone topnienie lodowców w znacznym stopniu przyczynia się do globalnego wzrostu poziomu mórz, przy czym dzisiejszy poziom morza jest o około 20 cm wyższy niż w 1900 roku (Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu).
- Ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5°C mogłoby uratować lodowce w dwóch trzecich obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa (UNESCO/IUCN).

Razem dbajmy o zasoby wody

Wodociągi Miasta Krakowa to nie tylko dostawca wysokiej jakości usług wodociągowo-kanalizacyjnych, ale przede wszystkim świadomy i zrównoważony użytkownik najcenniejszego zasobu dla ludzkości – wody. Hasło tegorocznego Dnia Wody: Dbajmy o lodowce – to nie pusty slogan, lecz manifest odpowiedzialności za dostępność wody pitnej dla przyszłych pokoleń. W obliczu globalnych wyzwań klimatycznych zmienia się także rola mieszkańców Krakowa, których misja społeczna rośnie. Bo jak się okazuje odległe lodowce, mają realny wpływ na nasze lokalne zasoby wodne. Wiedzą o tym już dzieci, biorące udział w warsztatach edukacyjnych Akademii Kropelki regularnie organizowanych przez Wodociągi Miasta Krakowa.

Globalne wyzwanie, lokalne działania

Topnienie lodowców, to zjawisko, które rezonuje w całym systemie hydrologicznym Ziemi i ma przełożenie m.in. na:

- Niedobory wody: zmiany klimatyczne mogą prowadzić do okresowych deficytów, wpływając na dostępność wody w naszych domach.
- Ekstremalne zjawiska: powodzie i susze mogą uszkadzać infrastrukturę, powodując przerwy w dostawach wody. Z kolei zbyt intensywne opady mogą spowodować zanieczyszczenia do rzek, utrudniając proces uzdatniania.

Choć topnienie lodowców to problem globalny, to jego skutki dotyczą pośrednio lub bezpośrednio każdego z nas. Wzrost poziomu mórz, powodzie, susze – to tylko nie-

które z konsekwencji tego zjawiska. Dlatego tak ważne jest podejmowanie działań na różnych poziomach – od redukcji emisji gazów cieplarnianych po lokalne strategie adaptacji do zmian klimatu.

Działan zrównoważonego rozwoju nie odkładamy na jutro

Wodociągi Miasta Krakowa nie są biernym obserwatorem zmian. Od lat szukają najlepszych innowacyjnych rozwiązań technologicznych z myślą o mieszkańcach. Dlatego działania prowadzone są synchronicznie w różnych obszarach:

- Modernizacja infrastruktury: Wodociągi Miasta Krakowa inwestują w nowoczesne systemy, które minimalizują straty wody i zwiększają efektywność jej dostaw.
- Monitoring jakości wody: Wodociągi Miasta Krakowa regularnie badają wodę, aby zapewnić jej najwyższą jakość i bezpieczeństwo.
- Edukacja ekologiczna: Wodociągi Miasta Krakowa realizują kampanie informacyjne, spotkania i warsztaty dedykowane różnym grupom wiekowym, promując oszczędzanie wody i świadome korzystanie z zasobów.

Jak Ty możesz pomóc?

Bądź czujny, oszczędzaj wodę, gdzie się da!

Każdy mieszkaniec Krakowa może dbać o zasoby wodne. Oto kilka prostych kroków:

- Oszczędzaj wodę podczas kąpieli: Pryszyć zamiast kąpieli w wannie to mniejsze zużycie wody.
- Naprawiaj nieszczelne krany: Nawet niewielki wyciek to strata cennej wody.
- Zbieraj deszczówkę: może być wykorzystana do podlewania ogrodu.
- Świadomie korzystaj ze zmywarki i pralki.

2025 rokiem Ochrony Lodowców Co jeszcze ogłosiło ONZ?

Wodociągi Miasta Krakowa to nie tylko dostawca wody, lecz partner w dbaniu o jej zasoby w naszym mieście. Choć „błękitne złoto” zajmuje aż 71% powierzchni ziemi, to zaledwie 1% światowych zasobów nadaje się do wykorzystania przez ludzi. Światowy Dzień Wody, który obchodzimy 22 marca to doskonała okazja, aby zastanowić się nad rolą lodowców w naszym życiu i podjąć działania na rzecz ich ochrony. Poza tym rok 2025 został ogłoszony przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Ochrony Lodowców, a pierwszy Światowy Dzień Lodowców będzie obchodzony 21 marca. Wszystko po to, aby podnieść globalną świadomość na temat krytycznych powiązań między kriosferą, zmianami klimatycznymi, obiegiem wody, gospodarką, środowiskiem i społeczeństwem.

Chcesz wiedzieć więcej?
Zeskanuj kod QR i wejdź na
naszą stronę internetową!

Jesteśmy z Wami. Każdego Dnia!

WODOCIĄGI
Miasta Krakowa

FESTIWAL KOBIEŃ. HEROINA. BOHATERKA 2025: W POSZUKIWANIU SPOKOJU

Jesteśmy na półmetku Festiwalu Kobiet „Heroina. Bohaterka. 2025”. Festiwalu, który cyklicznie w marcu stwarza przestrzeń, w której kobiety mogą dzielić się swoimi doświadczeniami, uczyć się od siebie nawzajem i budować wspólnotę opartą na wartościach spokoju, empatii i wzajemnego wsparcia.

Tegoroczna edycja skupia się wokół „Spokoju”, emocji, która jest nie tylko naszym podświadomym pragnieniem, lecz przede wszystkim życiową potrzebą. Spokój to stan do którego dążymy, w którym czujemy się bezpiecznie i ufamy sobie i światu. Spokój, który przynosi ulgę w trudnych chwilach, łagodzi stres i napięcie, ale też spokój, który wiąże się z akceptacją i pozwala nam zaakceptować siebie i swoje emocje, zarówno te pozytywne, jak i negatywne.

Otwarcie festiwalu i artystyczna podróż w głąb siebie

Festiwal rozpoczął się wernisażem wystawy „Okna duszy”, prezentującej prace artystek graficzek i miejskich hafciarek. Wystawa stała się symbolicznym otwarciem przestrzeni do refleksji nad wewnętrznym światem kobiet, ich emocjami i poszukiwaniem spokoju. Dwie grupy artystek, hafciarki i papierniczki, stworzyły wyjątkowe instalacje okienne, odzwierciedlające ich emocje. Hafciarki wyhaftowały „oczy” symbolizujące ich wewnętrzny świat. Papierniczki natomiast, techniką transferu graficznego, naniosły na wydruki autorskie fotografie, rysunki i teksty, wyrażając idee i skojarzenia związane ze „spokojem”, motywem przewodnim Festiwalu. Wystawa nawiązuje do symboliki okna w kulturze ludowej, gdzie pełniło ono funkcję

granicy między światem domowym a zewnętrznym. Wystawa eksploruje symbolikę okna i oczu. Nawiązuje do roli okna, jako granicy między przestrzenią domową a zewnętrzną, a także do „okien duszy”, czyli oczu, które zdradzają nasze emocje. Okno, jak oczy, może ujawniać lub ukrywać to, co dzieje się wewnątrz. Prace, pełne subtelności i metafor, wprowadzają nas w atmosferę wyciszenia, stanowiąc doskonały wstęp do festiwalu.

Taniec jako droga do uwolnienia napięć i odnalezienia spokoju

Kolejne dni Festiwalu wypełniły warsztaty taneczno-ruchowe, które stały się przestrzenią do uwolnienia napięć i odnalezienia spokoju poprzez ruch. Warsztaty „Otwarte ciała – taniec intuicyjny/improvizacja” oraz „Po drugiej stronie spokoju – warsztat tańca intuicyjnego” prowadzone przez doświadczonych tancerki, zaprosiły uczestniczki do odkrywania własnego ciała i emocji w swobodnym, intuicyjnym tańcu. Uczestniczki miały okazję doświadczyć, jak ruch może stać się formą medytacji i drogą do głębokiego relaksu.

Powrót do ciała i natury jako źródło regeneracji

Warsztaty „Powrót do czucia, powrót do ciała” skupiły się na świadomej pracy z ciałem, autoregulacji i regeneracji. Uczestniczki uczyły się technik relaksacyjnych, oddechowych i psychosomatycznych, które pozwalają na redukcję stresu i napięć w codziennym życiu. Z kolei warsztaty „Odetchnij z naturą” zaprosiły do poszukiwania spokoju i równowagi w kontakcie z przyrodą. Uczestniczki odkrywały, jak bliskość natury wpływa

na ich samopoczucie i jak włączyć doświadczenie przyrody w codzienną rutynę. Pierwsza połowa Festiwalu stworzyła przestrzeń do refleksji, wyciszenia i regeneracji. Uczestniczki miały okazję doświadczyć różnorodnych form pracy z ciałem, emocjami i naturą, odkrywając własne sposoby na odnalezienie spokoju w zabieganym świecie.

Warsztaty pełne relaksu i kreatywności

Zapraszamy na drugą część naszego Festiwalu, w której przygotowaliśmy dla Was serię warsztatów, umożliwiających odnalezienie wewnętrznego spokoju i rozbudzenie kreatywności. Rozpocniemy od warsztatów batiku konturowego, na których pod opieką Julii Lachiewicz stworzycie własne, unikatowe obrazy. Następnie Monika Koruba poprowadzi zajęcia z budowania wewnętrznego spokoju, a Agnieszka Pięta-Jadczyk wprowadzi Was w świat grafiki upcyklingowej. W kolejnych dniach Justyna Ciałotna nauczy Was, jak powracać do spokoju dzięki komunikacji empatycznej, a Kamila Wołoszyn-Moroz zaprosi na warsztaty Metody Feldenkraisa, gdzie będziecie mogły odnaleźć swój rytm w ruchu. Każde z tych spotkań stwarza możliwość, aby na chwilę się zatrzymać, uspokoić i skoncentrować na sobie.

Zapraszamy do udziału!

Festiwal odbywa się po raz jedenasty z inicjatywy ARTzony Ośrodka Kultury Norwida. Dofinansowano ze środków Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Wydarzenie realizowane jest w ramach Miesiąca Krakowianek.

Fot. Aleksander Hordziej

Artystki Papierniczki:

Tina Bondarenko, Natalia Biesiada-Myszak, Agnieszka Bukowska, Monika Czyżewska, Gabriela Dorywalska, Elżbieta Gotfryd, Jowita Lalik-Garycka, Agnieszka Łomnicka, Paulina Mol, Paulina Myćka, Dominika Pękalska, Agnieszka Pięta-Jadczyk, Agnieszka Żak

Artystki Hafciarki:

Anna Bil, Tina Bondarenko, Katarzyna Ból, Weronika Cislowska, Anna Drabik, Magdalena Dudek, Dorota Felecka, Monika Fiołek, Karolina Galus, Dagmara Gajewska, Dominika Jakubowska, Agnieszka Kachel, Anna Kuska, Magdalena Książek, Paulina Maciaszek, Paulina Mol, Małgorzata Owczarczyk, Anna Sakoł, Karolina Starostka-Kokoszka, Ela Szymaczek-Sajak.

Kuratorki wystawy:

Paulina Maciaszek i Agnieszka Pięta-Jadczyk

Z NOTESU KIBICA

15.03 (sobota) – godz. 11, II liga piłki nożnej: Hutnik – Wieczysta Kraków
15.03 (sb) – godz. 14, II liga piłki ręcznej mężczyzn – grupa czwarta: Hutnik – Wybicki Kielce (hala Suche Stawy)
15.03 (sb) – godz. 15.30, piłkarska Centralna Liga Juniorów Młodszych – grupa wschodnia: Hutnik – Górnik Łęczna
15.03 (sb) – godz. 20, II liga siatkówki mężczyzn – grupa czwarta: Sparta – Błękitni Ropczyce (hala ZSOS 2, os. Teatralne 35)
16.03 (niedziela) – godz. 12.15, ekstraklasa piłki nożnej: Puszcza Niepołomice – Piast Gliwice (stadion w Niepołomicach)
16.03 (nd) – godz. 19, II Liga Małopolska siatkówki mężczyzn: Sparta – Gryf Brzesko (hala ZSOS 2, os. Teatralne 35)
19.03 (śr) – godz. 19.40, I Liga Małopolska siatkówki kobiet: Sparta – UKS Gminy Brzeszcze (hala ZSOS 2, os. Teatralne 35)

Z PIŁKARSKICH BOISK

Centralna Liga Juniorów U-17 – grupa wschodnia. Widzew Łódź – Hutnik 5-2 (0-1): Gałek 2. Najwyżej plasuje się Legia Warszawa – 48 pkt. Hutnicy osunęli się na siódme miejsce – 32 pkt. W najbliższym meczu będą gościć Górnika Łęczna. Centralna Liga Trampkarzy U-15 – grupa D. Puszcza Niepołomice – Garbarnia Kraków 0-5 (0-3), spotkanie Hutnik – Sandecja Nowy Sącz zostało przełożone na inny termin. Prowadzi Stal Rzeszów – 40 pkt, ósmy jest Hutnik – 22 pkt, a zaraz za nim znajduje się Puszcza – 17 pkt.
V liga – grupa zachodnia. Ruszyły rozgrywki w niższych ligach i klasach województwa małopolskiego. Jako pierwsza zaczęła je grupa zachodnia V ligi, w której odbył się zaległy mecz. Teraz zaczną się w niej rewanże – tydzień później ruszą grupa wschodnia, IV liga i klasy okręgowe – której liderem są rezerwy Hutnika. Pojadą do trudnego przeciwnika, bo zajmującego czwarte miejsce Chełmka. W ten weekend pauzuje natomiast zajmujący ostatnie miejsce Sokół Kocmyrzów. **(dan)**

SYTUACJE BYŁY, GOLI ZABRAKŁO

WISŁA PUŁAWY – HUTNIK 0-0
HUTNIK: Hutnik: Damian Hoyo-Kowalski – Głogowski, Tarasovs, Daniel Hoyo-Kowalski, Jania – Słomka (88. Pietrzyk), Semik, Misak (60. Kiełsi), Bełycz, Wilak (60. Kuzimski) – Sowiński.
Sędziował: Karol Wójcik (Siedlce). Żółte kartki: Waleńcik, Śledzicki, Stro-mecki – Głogowski, Sowiński. Widzów: 300.

Długo nie było wiadomo, czy do tego spotkania w ogóle dojdzie. Klub z Lubelskiego miał bowiem zawieszoną licencję, oczywiście za spore długi. Tydzień wcześniej nie pojechał nawet na mecz z KKS Kalisz (walkower dla gospodarzy). W Hutniku z niecierpliwością oczekiwali na decyzję związkowy organów – bo nie wiedzieli co robić – i doczekali się jej dopiero niewiele ponad 40 godzin przed terminem występu. Puławianie

znowu mieli licencję. Nie tylko jednak z tych powodów liczono na zwycięstwo krakowian (wzmocnił ich powracający z Puszczy Niepołomice wszechstronny Patryk Kiełsi). W zespole z Puław atmosfera od dawna była zła, na którą też wpływała ciągła niepewność, doszło w nim także do wielu zmian. Tak jednak było w nim też latem ubiegłego roku, a mimo to dobrze się spisywał w poprzedniej rundzie. Hutnicy z

wielkim trudem pokonali go ledwie 1-0. Do tego tegoroczne zaczęli w bardzo dobrym stylu, odnosząc gładkie zwycięstwo. Tym razem jednak tak łatwo nie było. Gospodarze bowiem od początku starali się pokazać, że mimo tych wszystkich trudności nie odpuszczają i będą walczyć o zajęcie bezpiecznego miejsca w tabeli II ligi. Dzięki temu było nawet co oglądać, gdyż obydwie strony starały się atakować. Toteż pod bramkami nieraz się gotowało – wśród krakowian okazji do uzyskania prowadzenia szukali też obrońcy, Kamil Głogowski i Igors Tarasovs – i golkiperyzy mieli trochę pracy, a czasami wyręczali ich

koledzy. Tak było przed przerwą, jak i po zmianie stron, chociaż wtedy trochę częściej atakowali hutnicy. Cóż z tego, skoro uderzenia Jewgienija Bełyca, Kielisia czy Wojciecha Słomki nie wyrządziły miejscowym szkody. Mało tego, w końcówce to oni byli bliżej zwycięskiego gola. Na szczęście w 86 min Kamil Kumoch trafił się rzutu karnego w słupek. Liderem dalej jest Pogoń Grodzisk Maz. – 52 pkt. Hutnik dał się wyprzedzić Zagłębiu Sosnowiec, ale dalej jest w strefie barażowej i obecnie jest szósty – 33 pkt. Teraz na Suchych Stawów dojdzie do derbów Krakowa z Wieczystą, która jest druga w tabeli. **(dan)**

KONKURENCI UCIEKAJĄ PUSZCZY

KORONA KIELCE – PUSZCZA NIEPOŁOMICE 2-1 (1-1)
0-1 – Craciun (17. rzut karny), 1-1 – Fornalczyk (44), 2-1 – Remacle (80).
PUSZCZA: Komar – Craciun, Sołowiej (59. Klimek), Jakuba, Abramowicz – Revenco, Serafin (59. Żukow), Atanasow, Błagać (80. Kosidis), M. Stępień (86. Siemaszko) – Barkowski (86. Stec).
Sędziował: Paweł Malec (Łódź). Żółte kartki: Zwoźny, Godhino – Serafin, Revenco, M. Stępień, Craciun. Widzów: 9996.

Kielczanie chcieli się pokazać z dobrej strony przed nowym właścicielem, bo klub został kupiony przez jednego z miejscowych przedsiębiorców. Jednak szybkie prowadzenie Puszczy – Artur Craciun został jej najlepszym strzelcem w ekstraklasie, chociaż jest defensorem – dawało nadzieję, że może pokrzyżuje szyki miejscowym. Nic z tego nie wyszło i dal-

sza jej gra przypominała niedawne przegrane spotkanie z Zagłębiem Lubin. Też z nim prowadziła, aby ulec, bo oddała inicjatywę przeciwnikom. Mało tego, w Kielcach niewiele brakło, a tuż przed przerwą mogła przegrywać 1-2. Dopiero VAR przesądził, że Kewin Komar zagarnął piłkę jeszcze na

linii. Jednak jeśli ktoś liczył, że coś się jeszcze zmieni w grze gości, to srodze się rozczarował. – Jesteśmy rozczarowani – podkreślał po tym występie trener niepołomiczan, Tomasz Tułacz. – Prowadziliśmy, ale nie zachowaliśmy się tak, jak chcieliśmy. Za nisko zesłaliśmy w obronie. Korona mogła wyrównać i prowadzić tuż po naszej bramce. Chcieliśmy na to zareagować po przerwie, ale znowu nie działaliśmy tak, jak planowaliśmy. Wydawało się, że trochę uspokoiłmy grę po zmianach, po czym jednak dostaliśmy drugą bramkę i ciężko było to już odrobić. Wpadliśmy w dziwną

bojaźń i o to mam pretensje do zawodników. Chodzi o ich zachowania mentalne. Pojawiły się też błędy czysto taktyczne, które nie przystają na tym poziomie. Na czele tabeli znajduje się Lech Poznań – 50 pkt. Nic nie zmieniło się w położeniu Puszczy, która pozostaje w strefie spadkowej i zajmuje szesnaste miejsce – 22 pkt. Niektórzy przeciwnicy jednak zdołali jej odskoczyć. Choćby Korona Kielce, która po pierwszej tegorocznej kolejce była szesnasta i poniżej Puszczy, a teraz zajmuje jedenastą lokatę i uzbierała 32 pkt. **(dan)**

ŻUŻLOWA PREZENTACJA BĘDZIE W NCK

Niecały miesiąc pozostał do rozpoczęcia żużlowych rozgrywek ligowych w naszym kraju. Ruszą one w piątek, 11 kwietnia. Dla debiutanta, Speedway Kraków, który będzie jeździł na najniższym, trzecim poziomie, czyli w Krajowej Lidze Żużlowej, zaczną się jednak dopiero 20 kwietnia. Na stadionie Wandy podejmie wówczas Kolejarza Opole. Jej zawodnicy przygotowują się właśnie na tym obiekcie do sezonu. Mają w nich uczestniczyć wszyscy żużlowcy, którzy znajdują się w klubowej kadrze. Również obcokrajowcy – niektórzy już mają pierwsze jazdy za sobą

w swoich stronach – którzy będą mieszkać w hotelu Grand Felix. Pokoje dla nich udostępnił tam jeden ze sponsorów drużyny, firma PUHiT. Część zajęć na tym torze została jednak przełożona na trochę późniejszy termin, z obawy przed opadami deszczu. Takie są przynajmniej prognozy meteorologiczne na najbliższe dni. Cała klubowa kadra – nie ma niej żadnych zmian i wątpliwe jest, aby jeszcze kogoś do niej pozyskano – ma również pojawić się na prezentacji. Odbędzie się w Nowohuckim Centrum Kultury, w którym przed sezonem przedstawiała się kiedyś również ekipa Spe-

edway Wandy. Do tego spotkania dojdzie w środę, 26 marca, o godz. 19. Natomiast w niedzielę, 30 marca – godzina nie jest jeszcze znana – krakowski zespół zmierzy się z zespołem Slangierup, który został w ubiegłym roku mistrzem Danii po trzynastoletniej przerwie. Nie podano jeszcze cen biletów i karnetów na mecze Speedway Kraków na nowohuckim stadionie. Ich sprzedaż przypuszczalnie rozpocznie się nazajutrz po prezentacji. – Przygotowaliśmy specjalną stronę internetową, za pośrednictwem której będzie można je zakupić – zaznaczył prezes klubu Mikołaj Frankiewicz. – Chcemy

bowiem uniknąć kolejek przed kasa-mi. Ich sprzedaż nie będzie tylko online, ale również stacjonarna. Przez jakiś czas mówiono, że spotkanie KLŻ nie będzie można zobaczyć w żadnej telewizji. Zdaje się, że coś może jednak zmienić się na lepsze. – W ubiegłym tygodniu w Głównej Komisji Sportu Żużlowego odbyło się spotkanie szefów klubów – mówi prezes Frankiewicz. – Jest szansa, że w każdej kolejce będzie jedna transmisja telewizyjna, a pozostałe mecze będzie można zobaczyć w internecie. Więcej szczegółów będzie można przedstawić dopiero po kolejnym spotkaniu w PZM. **(dan)**

SPOD SIATKI

I Liga Małopolska kobiet. Poprad Stary Sącz – Sparta 3-2 (26-24, 25-18, 23-25, 22-25, 15-9). Prowadzi MOS Wieliczka – 26 pkt. Piąta jest Sparta – 15 pkt, która ma do rozegrania aż trzy zaległe spotkania, w tym z liderkami. I Liga Małopolska mężczyzn. Skawa Wadowice – Hutnik 3-2 (25-22, 25-15, 17-25, 18-25, 15-10). Była to ostatnia kolejka części zasadniczej tych rozgrywek. Niestety, nowohuccy siatkarze spadli na trzecie miejsce – uzbierali 28 pkt – i nie dostali się do baraży o awans do II ligi krajowej. Najwyżej uplasował się Volley Podegrodzie – 32 pkt, za którym znalazł

się Dalin Myślenice – 28 pkt i te drużyny będą teraz rywalizowały o miejsce w barażach o miejsce na szczble krajowym. Do II Ligi Małopolskiej spadła Iskierka Tarnów, a przedostatni GSKS Łaskowa zmierzy się w barażach z wicemistrzem II Ligi Małopolskiej II Liga Małopolska mężczyzn. LKS Bobowa – Sparta 3-0 (25-17, 25-19, 25-14). Do zakończenia zmagania pozostały jeszcze dwie kolejki, ale pierwsze miejsce zapewnił już sobie Wawel Kraków – 41 pkt. Rezerwy Partty są dopiero siódme – 18 pkt.

(dan)

JUŻ POZA MISTRZOSTWAMI

Nie udał się piłkarzom ręcznym Kusego występ w 1/8 mistrzostw Polski juniorów. Podczas turnieju w Oławie pokonali tylko jednego konkurenta i zakończyli występy na tej fazie zmagania. Na początek rywalizacji ulegli miejscowemu Moto-Jelcz 30-31 (13-16). Najwięcej bramek dla nich rzucili Jakub Moryto 8, Sebastian Wysocki 7 i Szymon Pietrzyk 5. Nazajutrz przegrali z MTS Kwidzyn aż 25-35 (14-17): Wysocki 8, Maciej Jakosz 4, Szymon Jarosz 3 i Piotr Szpakowski 3. W ostatnim dniu pokonali Piotrkowianina Piotrków Tryb. 43-38 (17-16): Jakub Kalata 9, Wysocki 9, Moryto 8.

Wyniki pozostałych spotkań: MTS – Piotrkowianin 32-34 (17-14), Moto-Jelcz – Piotrkowianin 40-24 (17-11), Moto-Jelcz – MTS 26-22 (13-11). Całkiem niespodziewanie zdecydowanym zwycięzcą turnieju okazała się z kompletem wygranych ekipa gospodarzy. O wyłonieniu kolejnego zespołu, który przeszedł do następnej fazy mistrzostw przesądziła mała tabela, gdyż wszystkie miały po jednym zwycięstwie. Najwyżej w niej znalazł się MTS i to on pozostał w grze. Kusy ostatecznie zajął czwarte miejsce, a zdecydował o tym gorszy bilans bramkowy od rywali... **(dan)**

EKSPERCI ALARMUJĄ: AŻ 70 PROC. PRZYPADKÓW JASKRY WYKRYWANE JEST W POLSCE ZBYT PÓŹNO

W tym tygodniu, w dniach 10-16 marca przypada Światowy Tydzień Jaskry. Z tej okazji w wybranych placówkach okulistycznych w całej Polsce – w tym trzech w Krakowie – odbywają się Inicjatorami akcji są: Polskie Towarzystwo Okulistyczne (PTO) wraz z Sekcją Jaskry PTO, przy współudziale Polskiego Związku Niewidomych i Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W tegoroczną edycję zaangażowało się 65 placówek medycznych, ich lista dostępna jest na stronach: tydzienjaskry.pl oraz pto.com.pl. W Polsce na jaskrę choruje blisko milion osób – to więcej niż liczba mieszkańców Krakowa. Jedynie połowa z nich ma świadomość swojej choroby i w konsekwencji powoli ślepie. Można temu zapobiec tylko dzięki wczesnej diagnostyce i profilaktycznym badaniom wzroku.

Jaskra jest drugą po zaćmie najczęstszą przyczyną ślepoty w krajach rozwiniętych, jednak zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dużo groźniejszą, ponieważ powoduje nieodwracalne ubytki w polu widzenia. W przypadku tego schorzenia kluczowa jest wczesna diagnostyka i wdrożenie odpowiedniego leczenia, które zatrzyma postęp choroby i pozwoli pacjentom cieszyć się dobrym widzeniem. Lekarze alarmują – aż w 90% przypadków jaskra przebiega bez widocznych dolegliwości, a około 70% jest wykrywana zbyt późno, by uratować widzenie, nawet przy intensywnym leczeniu.

Prof. dr hab. n. med. Bożena Romanowska-Dixon, prezes Polskiego Towarzystwa Okulistycznego alarmuje: – Aż 70 proc. przypadków jaskry wykrywane jest w Polsce zbyt późno. Przyczyny takiego stanu rzeczy należy upatrywać między innymi w niskiej świadomości społecznej na temat jaskry i zagrożeń związanych z utratą widzenia, jak również bezobjawowym przebiegiem choroby. Dlatego robimy wszystko, by mówić o

tej chorobie jak najwięcej, a co roku, wraz z najlepszymi, najbardziej zaangażowanymi okulistami w kraju organizujemy bezpłatne badania diagnostyczne. W tym roku odbywają się one w dniach od 9 do 15 marca. Na badanie zapraszamy osoby, które nie mają zdiagnozowanej jaskry. Aby skorzystać z akcji nie potrzeba żadnego skierowania.

Według Światowego Stowarzyszenia Jaskry na całym świecie na tę chorobę cierpi aż 78 milionów ludzi. Do roku 2040 liczba chorych może wzrosnąć do ponad 111 milionów.

Szacuje się, że w naszym kraju na jaskrę choruje 800 tysięcy osób, z czego ponad połowa wciąż nie została zdiagnozowana i właśnie w tym momencie nieodwracalnie traci wzrok. Tymczasem dzięki wczesnej diagnozie i odpowiedniemu leczeniu można zapobiec nieodwracalnej utracie wzroku.

Pani Blanka, 43-letnia pacjentka z Warszawy apeluje: – W ciągu pięciu miesięcy od stwierdzenia u mnie jaskry przeszłam aż 7 operacji i mogę powiedzieć, że gdyby nie tamta diagnoza, już bym nie widziała. Dlatego teraz – gdy ktokolwiek mnie pyta, czy może powinien się przebadać, bo ostatnio słabiej widzi, bo babcia miała jaskrę – odpowiadam: każdy powinien się badać! Będę to powtarzać, jak mantrę: badajmy się, póki jeszcze jest czas na uratowanie wzroku.

Jaskra jest dziedziczna w 60-68 proc, ale to nie jedyna jej przyczyna. Rozwojowi jaskry sprzyjają także: wiek powyżej 35 lat, niskie ciśnienie ogólne krwi, intensywnie leczone nadciśnienie krwi, migrena, objawy naczyńskurczowe (stałe zimne stopy i dłonie), podwyższony poziom ciśnienia w oku czy krótkowzroczność powyżej -4.0. Gdy któryś z tych czynników połączy się z takimi objawami, jak: światłowstręt, zmęczenie oczu, częste łzawienie, tęczne koła wokół źródeł światła czy niezdiagnozowane bóle głowy,

nie można zwlekać z wizytą u lekarza.

Pani Blanka wspomina: – Zupełnie nie łączyłam coraz częstszych i mocniejszych bólów głowy z jakimikolwiek problemami okulistycznymi. Podczas badania okresowego do pracy okuliste zaniepokoiło wysokie ciśnienie w oczach i skierował mnie do dalszej diagnostyki. Jaskra – jej złośliwa postać – postępowała w zaskakującym tempie. Dziś mogę powiedzieć, że okresowe badania medycyny pracy uratowały mi wzrok.

Za główną przyczynę jaskry uważa się zbyt wysokie ciśnienie w gałce ocznej, ale choroba ta często wiąże się także z innymi schorzeniami. Wiceprezes PTO, prof. dr hab. n. med. Iwona Grabska-Liberek informuje: – Cukrzyca zwiększa ryzyko jaskry o 40 proc., szczególnie u osób z zaawansowanymi zmianami cukrzycowymi w oczach. Jaskra współwystępuje również z chorobami układu krążenia, a osoby z jaskrą mają większe ryzyko zawału serca, miażdżycy i udaru mózgu. Nadciśnienie tętnicze może uszkadzać naczynia w oku, co zwiększa ryzyko jaskry. Dodatkowo, zaburzenia lipidowe i przewlekły stres zmieniający naszą gospodarkę hormonalną także zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia jaskry, wpływając na krążenie w oku i ciśnienie wewnątrzgałkowe. Jaskra może także być związana z chorobami neurologicznymi, takimi jak stwardnienie rozsiane czy choroba Parkinsona. Regularne badania dia-

gnostyczne pod kątem jaskry powinny stać się rutyną nie tylko dla osób już dotkniętych tą chorobą, ale także dla wszystkich, którzy znajdują się w grupie ryzyka. – podsumowuje ekspertka.

– W 90 proc. przypadków jaskra nie daje objawów, nie sprawia dolegliwości, mimo że postępuje, a jaskrowe uszkodzenie nerwu wzrokowego jest nieodwracalne – mówi prof. dr hab. n. med. Jacek P. Szaflik, przewodniczący Sekcji Jaskry PTO. – Nie należy bać się badań przesiewowych ani badań okulistycznych. Wczesna diagnoza jaskry umożliwi skuteczne leczenie i pozwoli zachować wzrok pomimo choroby. Wprowadzane nowe metody terapeutyczne są coraz bardziej skuteczne i mniej obciążające dla pacjenta. Jeśli okaże się, że jesteśmy zdrowi, wizyta u okulisty też może być bardzo przydatna, chociażby dla sprawdzenia lub doboru okularów.

Jaskra to choroba dotycząca wszystkie grupy wiekowe, od dzieci po dorosłych. – Badania epidemiologiczne wskazują na to, że częstość występowania jaskry wzrasta wraz z wiekiem, ale problem jaskry nie dotyczy wyłącznie osób starszych. – mówi prof. dr hab. n. med. Ewa Mrukwa-Kominek, Prezes Elekt PTO. I dodaje: – W przypadku dzieci jeszcze mocniej wybrzmiewa hasło: im szybsza diagnoza, tym większa szansa na skuteczne leczenie.

Objawy jaskry u młodych osób często się bagatelizuje, przez

co choroba dalej się rozwija i czyni spustoszenie. Tak było w przypadku Bartosza Radomskiego. Dziś to dorosły mężczyzna tuż przed trzydziestką. Gdy miał półtora roku, rodzice zwrócili uwagę, że ma kłopoty ze wzrokiem. Dopiero po dwóch latach diagnozowania pod kątem innych schorzeń, zapadła właściwa diagnoza. – Jestem przykładem, że jaskra, to choroba również młodych ludzi, a także dzieci. Mam za sobą 34 operacje, a moimi oczami jest... pies przewodnik. Choć mam poczucie światła, nie rozróżniam kolorów, kształtów i konturów. – wylicza pan Bartosz. – Chcę podkreślić, że profilaktyka i wczesne wykrycie jaskry daje szansę na wyleczenie i widzenie.

– Tyle razy słyszałam: „Pani jest za młoda, to nie może być jaskra”. I to od lekarzy! – pani Aleksandra, pacjentka z Warszawy, potwierdza stereotypy w myśleniu o tej chorobie. – Mam 45 lat, od trzech leczę się na jaskrę, mam za sobą dwie operacje i wiem, że gdybym zaczęła terapię wcześniej, mogłabym widzieć lepiej... Jestem pod znakomitą opieką lekarską, dbam o oczy, biorę leki, ze względu na chorobę, moja codzienność wygląda inaczej, ale najważniejsze, że widzę. Prof. dr hab. n. med. Iwona Grabska-Liberek potwierdza, że jaskrę, niezależnie od efektów przeprowadzonych zabiegów, należy stale monitorować, współpracować z lekarzami i stosować się do ich zaleceń.

Tykocin. Duży Rynek i kościół parafialny fundacji Jana Klemensa Branickiego.

PANI CHOĆ KRAKOWSKA TO JEDNAK BIAŁOSTOCKA (3)

Wdowa po Branickim, prosta i skromna w swych upodobaniach, chociaż szlachetna i wielka w czynach, wydawała na dobre uczynki równie wielką sumę, jaką mąż jej wyrzucał na zabawy i przyjemności wszelkiego rodzaju. Utrzymując z godnością stanowisko jakie jej wyznaczyły urodzenie i majątek (...) nigdy nie odmawiała nędzy i nieszczęściu

- Anna z Tyszkiewiczów Potocka-Wąsowiczowa

W czasach swej świetności, kiedy białostocki pałac Branickich zachwycał przybyłych gości swym przepychem, jeden z nich szczególnie mocno zapadł Izabeli w sercu. Był nim generał Andrzej Mokronowski, zaufany faworyt jej małżonka Jana Klemensa. Ten przystojny, wykształcony mężczyzna szybko zdobył jej przychylność. Mokronowski zapalał do niej głęboką miłością, odwzajemniając uczucie hetmanowej. Czy mąż Izabeli o tym wiedział? Najprawdopodobniej tolerował ten pozamałżeński afekt, co zresztą było zgodne z ówczesną obyczajowością sfer wyższych, gdzie każdy z małżonków nie przeszkadzał drugiemu, żył własnym życiem.

19 października 1971 rok to znamienna data w życiu Izabeli, wówczas bowiem umarł jej małżonek Jan Klemens. Wdowa odziedziczyła po nim rozległe dobra ziemskie. Jednakże owe nieruchomości miały, zgodnie z ostatnią wolą hetmana Branickiego, przysiąc Izabeli dożywotnio, następnie zaś „po daj Bożej, jak najdłuższym życiu, wszystkie dobra moje dziedziczne (...) wracają się nazad do Sukcesorów Domu mego”. Innymi słowy, z uwagi na fakt, iż Jan Klemens, z żadnego z trzech swoich małżeństw (w tym z Izabelą) nie doczekał się sukcesora, majątności ziemskie po śmierci hetmanowej miała otrzymać rodzina (siostry i ich dzieci) Branickiego. Izabela na mocy testamentu otrzymała też wszelkie, znajdujące się w rodzinnych pałacach (w Białymstoku, Choroszczy i Warszawie) ruchomości jak: meble, zwierciadła, zegarki a nawet sprzęt wojenny męża, jego garderobę czy przedmioty wykonane w srebrze.

Pozornie owdowiała hetmanowa została niezwykle majątną kobietą, która wreszcie mogła poślubić ukochanego generała Mokronowskiego. W rzeczywistości

sytuacja była o wiele bardziej skomplikowana, gdyż Jan Klemens Branicki, w zapisach testamentowych, zobowiązał żonę do spłaty, z otrzymanego dożywocia, jego zobowiązań i długów. Oznaczało to, iż wszelkie zadłużenia, czy to wobec rodziny, czy pleni-potentów, miały zostać oczyszczone z przysługującego Izabeli dożywocia. Choć kobieta zaskarżyła owe postanowienia i wygrała proces spadkowy, to przez wiele lat sądziła się z rodziną zmarłego męża.

Kolejnym problemem, w świetle zaistniałej sytuacji, stał się ponowny ślub Izabeli, który utrudniły postanowienia ostatniej woli hetmana Branickiego. Gdyby kobieta zdecydowała się na zamążpójście, to straciłaby prawa do dożywocia na swoich dobrach. Rozwiązaniem owej sytuacji stało małżeństwo morganatyczne (nie dające uprawnień do tytułu ani dziedziczenia), jakie rzekomo hetmanowa zawarła z Mokronowskim - rzekomo, ponieważ brakuje oficjalnych dokumentów potwierdzających owe wydarzenie. Nie oznacza to jednak, że do ślubu nie doszło, bowiem choć nie zachowały się w tej sprawie żadne pisemne dowody, to nie można na tej podstawie wykluczyć zawarcia tegoż potajemnego związku. Zresztą o długoletniej zażyłości świadczą przekazy i fakty z życia obojga, sam Mokronowski z racji powszechnie znanego stosunku łączącego go z Izabelą, nazywany był „Panem Krakowskim”.

Hetmanowa Branicka stworzyła szczęśliwe stadło ze swoim wieloletnim ukochanym. Ten jakże udany związek trwał do śmierci Andrzeja Mokronowskiego w 1784 roku. Niepocieszona po stracie bliskiej sercu osoby Izabela bynajmniej nie mogła pograć się w ból. Od tej bowiem pory zupełnie już sama, bez dyskretnej pomocy zmarłego generała, musiała zarządzać majątkiem Branickich. Wiązało się to z wieloma trudami, wymagającymi od niej nie tylko sporej wiedzy czy umiejętności, ale nade wszystko doboru odpowiednich współpracowników do pomocy w administrowaniu potężnymi dobrami ziemskimi. Izabela, która przez wiele lat żyła w „cieplarnianych” warunkach uprzywilejowanej społecznie klasy, stanęła przed nie lada wyzwaniem...

Anna Kolasa

Fot. Ewa Kubica-Kabacińska

Z KRONIKI POLICYJNEJ

Dwóch mężczyzn odpowie za udział w bójce z wykorzystaniem niebezpiecznych przedmiotów

Krakowscy policjanci zatrzymali dwóch mężczyzn, którzy pod koniec lutego w centrum miasta brali czynny udział w bójce z wykorzystaniem niebezpiecznych przedmiotów. 24 lutego br. w godzinach nocnych na ul. Szewskiej doszło do bójki z użyciem niebezpiecznych narzędzi pomiędzy dwiema grupami osób, które przed przyjazdem policji oddaliły się z miejsca i ukryły. Krakowscy śledczy przeanalizowali zgromadzony materiał i ustalili personalia niektórych osób, które brały udział w tym zdarzeniu. 4 marca br. policjanci z Komisariatu Policji I w Krakowie wspólnie z kryminalnymi z Wydziału do walki z Przestępczością Przeciwko Życiu i Zdrowiu Komendy Miejskiej Policji w Krakowie zatrzymali na terenie Krakowa i Warszawy ustalone w toku czynności osoby. Na wniosek Prokuratury Rejonowej Kraków - Śródmieście Zachód w Krakowie sąd zastosował wobec dwóch mężczyzn środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Czynności procesowe i pozaprocesowe w sprawie są prowadzone. Z uwagi na dobro prowadzonego postępowania na obecnym etapie prokuratura oraz policja nie udzielają więcej informacji.

Spotkanie krakowskich policjantek z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej mogli poznać zasady bezpieczeństwa omówione przez przedstawicieli różnych służb. Policjanci mówili między innymi, jak chronić swoje dane osobowe oraz jak ustrzec się oszustów.

6 marca br. odbyło się spotkanie z seniorami Domu Pomocy Społecznej przy ul. Łanowej. Wśród prowadzących były policjantki z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Krakowie, przedstawiciele Straży Miejskiej Miasta Krakowa i strażacy z Jednostki Ratowniczo Gaśniczej nr 4 w Krakowie oraz Radny Dzielnicy XIII Podgórze - pan Grzegorz Kompa. Mieszkańcy DPS, pracownicy oraz zaproszeni goście mogli wysłuchać prelekcji na temat bezpieczeństwa seniorów. Policjantki wyjaśniały jak chronić

swoje dane osobowe, aby nie trafiły w niepowołane ręce i nie stały się narzędziem np. do popełnienia przestępstwa, bądź wyłudzenia kredytu. Omówiły też metody jakie wykorzystują oszuści by wyłudzić od swojej ofiary oszczędności, wartościowe przedmioty lub wziąć kredyt. Oszustwami na tak zwaną „legendę” stają się najczęściej osoby starsze, a oszuści nie przebiegają w wymyślonych historiach, które policjantki przytoczyły jako przykłady. Spotkania takie mają na celu zwiększenie wśród seniorów świadomości odnośnie zagrożeń z jakimi mogą się spotkać osoby starsze.

„Łapki na kierownicę” – akcja krakowskich policjantów ruchu drogowego

Akcja „Łapki na kierownicę”, która potrwa do 31 marca br., ma na celu zmianę podejścia kierowców do korzystania z telefonu podczas jazdy samochodem, a tym samym zminimalizowanie ryzyka występowania wypadków. Policjanci krakowskiej „drogówki” w czasie prowadzonych działań, informowali kierujących jakie są skutki nie przestrzegania tych przepisów. Przez cały marzec trwa ogólnopolska kampania „Łapki na kierownicę”, której założeniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom w ruchu drogowym jakie niesie za sobą korzystanie z telefonu komórkowego podczas jazdy. W ramach kampanii, 6 marca br. funkcjonariusze z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie podczas kontroli drogowych, rozdawali kierującym ulotki edukacyjne, pokazujące skutki korzystania z telefonu komórkowego w czasie jazdy. Zalecali też korzystanie z zestawów głośnomówiących, dzięki którym kierowca może prowadzić rozmowę nie trzymając telefonu w dłoni. Kontrolowani, którzy przestrzegali przepisów ruchu drogowego otrzymywali od policjantów „garść” porad i odblask w postaci zwierzęcej łapki.

Przypominamy, że policjant w związku z popełnieniem wykroczenia polegającego na korzystaniu z telefonu podczas jazdy, może nałożyć mandat karny w wysokości 500 zł i 12 punktów karnych oraz sporządzić wniosek o ukaranie do sądu. (mp)

NA STRAŻY MIASTA

Mandat za zanieczyszczenie

Dyżurny odebrał zgłoszenie z Prądnika Czerwonego dotyczące wylewania nieczystości ciekłych do gruntu. Wysłany na miejsce patrol ekologiczny przeprowadził rozmowę ze świadkiem, a następnie ze sprawcą. W efekcie na osobę odpowiedzialną za zanieczyszczenie nałożono mandat karny w wysokości 500 zł.

Bezpieczeństwo przede wszystkim!

Odbyło się kolejne spotkanie podgórskich seniorów ze służbami, poświęcone szeroko pojętemu bezpieczeństwu. Podczas spotkania omówiono następujące zagadnienia: Zagrożenia w ruchu drogowym – seniorzy otrzymali odblaski dla lepszej widoczności. Oszustwa, wyłudzenia i kradzieże – jak ich unikać? Jak reagować na przestępstwa, wykroczenia i akty chuligaństwa, dbając o własne bezpieczeństwo? Postępowanie w sytuacji przemocy i napaści. Bezpieczeństwo domowe w sezonie grzewczym. Dziękujemy wszystkim za udział i troskę o wspólne bezpieczeństwo! Dzielnica XIII Podgórze

Nietrzeźwy agresor

Do dyżurnego wpłynęło zgłoszenie z os. Górali, gdzie według mieszkańca na jednej z ławek, przed blokiem miał siedzieć agresywny, nietrzeźwy mężczyzna i głośno krzyczeć. Na miejsce skierowano patrol. Funkcjonariusze zastali tam opisywanego mężczyznę – był pobudzony, wykrzykiwał wulgaryzmy, a na widok radiowozu zaczął spiesznym krokiem oddalać się z miejsca. Na moment zniknął strażnikom z pola widzenia, jednak po chwili pojawił się ponownie – tym razem z drugiej strony bloku. Gdy zobaczył nadbiegających funkcjonariuszy, ukrył się w pobliskiej wiacie śmietnikowej. Podczas legitymowania przyznał się, że jest osobą poszukiwaną. Na miejsce wezwano policję, która potwierdziła tę informację – mężczyzna był poszukiwany do odbycia kary pozbawienia wolności. Policjanci przejęli dalsze czynności.

Strażnicy użyli defibrylatora

Tuż przed godziną 20.00 operator monitoringu miejskiego zgłosił dyżurnemu, że na przystanku MPK pn. „BUJAKA 02”, na chodniku leży mężczyzna wymagający pilnej pomocy. Przekazał również, że znajdują się przy nim osoby postronne prowadzące reanimację. Dyżurny natychmiast skierował w to miejsce patrol. Funkcjonariusze zastali tam około 75-letniego mężczyznę z urazem głowy, który nie oddychał. Przejęli od świadków czynności ratunkowe, rozpoczynając uciski klatki piersiowej oraz wentylację oddechową przy użyciu worka AMBU. Chwilę później podłączyli elektrody AED i postępowali zgodnie z poleceniami urządzenia. W trakcie akcji defibrylator wykonał dwa wyładowania. Reanimacja trwała do przyjazdu zespołu ratownictwa medycznego, który przejął dalszą reanimację i przewoził do szpitala. (mp)

INFORMATOR NOWOHUCKI

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe: 999
- Toksykologia: 12 411 99-99
- Straż Pożarna: 998
- Policja: 997
- Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska: 986
- Pogotowie gazowe: 992
- Pogotowie dźwigowe: 12 644-23-08
- Pogotowie c.o.: 12 644-38-46
- Wodociągi: 12 648-28-61
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz): 12 644-19-69, 12 643-27-43.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia: 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin: 12 411-60-44.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1: tel. 12 64-68-792.
- NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66: tel. 12 357-52-48.

DYŻURY APTEK

- Apteka Gemini - godziny otwarcia 7-20 i w sobotę 8-16, os. Kazimierzowskie 30, 31-844 Kraków; tel. 571-601-679;
- Apteka DOZ, czynna całą dobę, os. Centrum A, bl. 3, tel. 800 110 110.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- Gabinet kardiologiczny, lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12
- Kompleksowe leczenie stomatologiczne: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1., Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00. www.bjb.net.pl
- Pracownia USG - lek. med. B. Stępień - os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i piątek 9.00-12.00.
- Naprawa protez zębowych, wzmacnianie metalem: tel. 608-205-981

USŁUGI RÓŻNE

- Telewizor, anteny: tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
- Usługi szklarskie, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu). Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
- Przechowalnia rowerów i opon (z możliwością przeglądu, całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- Salon fryzjerski „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27. Tel. 506-529-863.
- Zakład pieczętarsko-grawerski, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A. Tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl
- Rowery - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- Montaż anten, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta, tel. 12 640-00-41, 609-586-881.
- Fundacja Więcej Serca. Usługi księgowe - pełny zakres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15B, lok. 2, tel. 503-602-661.
- Biuro turystyczne Cerro Torre Szkoła Górską. Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych. Al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl
- Wyroby złote i srebrne. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5, tel. 12 685-53-80.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- Firma Autokomputer, Janina Walasek. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. ul. Makuszyńskiego 9B, tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. [\[tokomputer.pl\]\(http://tokomputer.pl\) E-mail: \[auto-komputer@op.pl\]\(mailto:auto-komputer@op.pl\).](http://www.stacja-au-
</div><div data-bbox=)

- Automyjnia i studio detailingu „Splasz”. Mycie ręczne. Całodobowy parking. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39.
- Złomowanie samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport, tel. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

- Kwaciarnia „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15. Zamówienia z dostawą do domu. Tel. 12 644-33-36.
- Kwaciarnia „Cupido”, Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązaniki okolicznościowe, bukiety. Pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.

NIEDZIELNE MSZE ŚWIĘTE

- Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
- Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
- Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
- Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
- Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
- Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
- Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
- Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
- Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
- Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
- ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
- Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
- Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
- Pleszów: 7.30, 11.30.
- Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV - 18.00.
- Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
- Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
- Kościelniki: 10.30, 18.30.
- Wolica: 9.00, 18.00.
- Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

OGŁOSZENIA DROBNE

ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta. Tel. (12) 640-00-42, 609-586-881.

HYDRAULIKA. Elektryka. 516-875-304.

RTV - telewizory - anteny - serwis profesjonalny od 1985 Tel. 609-719-072.

TAPICER. 784-906-675.

REKLAMA

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
os. Na Skarpie 24 www.cordia.com.pl os. Uroczyska 5

12 644-87-75, 512-179-466

KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO - CAŁODOBOWO

Nekrologi i kondolencje

przyjmuje Biuro Ogłoszeń „Głosu”

(al. Jana Pawła II 232 - NCK, p. B201)
tel. 12 643 44 33

POZIOMO: 6. mikstura, lek, 9. ziemniaki smażone w oleju, 10. miłośnik piękna, 12. główne miasto Zagłębia Ruhry, 13. epidemia, 14. ludowy orędownik, 18. stolica Syrii, 19. złośliwy utwór literacki, 20. wojskowe powiadomienie, 22. miejsce pracy weterynarza, 25. kojąca maść, 29. nauka o po-prawnym myśleniu, 30. przyjęta zasada, reguła, 31. akt z mocą ustawy, 32. piesek ze starej dobranocki, 33. odmiana czasownika.

PIONOWO: 1. w środku owocu, 2. fortel, podstęp, 3. członek NSDAP, 4. składnik betonu, 5. zbiór przepisów organizacji, 7. łuk na filarach, 8. wtłoczenie paliwa do cylindra silnika, 11. roztwór żelatyny, 15. rejterada, dezercja, 16. defekt, wada, 17. płaska deska na podłogę, 21. twórca Kaczora Donalda, 23. skąpy, niekompletny ubiór, 24. sedno sprawy, 26. należy do państw Maghrebu, 27. odbiera fale, 28. zakład przemysłu drzewnego, 29. niejedna w szkole.

Rozwiązanie krzyżówki nr 9:
POZIOMO: 5. nuncjatura, 8. grabki, 9. oblat, 12. chrzan, 13. Niniwa, 14. beret, 15. Słońce, 17. hetman, 19. kursant, 20. ścigacz, 23. szatan, 25. parter, 27. gzyms, 28. ustrój, 30. Anglia, 31. nerki, 32. rutyna, 33. antagonizm.
PIONOWO: 1. Durban, 2. Schiller, 3. jałowiec, 4. muflon, 6. antenat, 7. gryzoń, 10. oświadczenie, 11. chałturzysta, 16. czara, 18. ekipa, 21. przysię-ga, 22. Armstrong, 24. tyrania, 26. regent, 29. Jurata, 30. autyzm.

Pozbawienie władzy rodzicielskiej

Mój były partner od lat w żadnym stopniu nie interesuje się naszym dwunastoletnim dzieckiem, zmienia adresy po-bytu. Nie mam z nim jakiegokolwiek kontaktu, więc chcę wystąpić o pozbawienie go władzy rodzicielskiej. Czy muszę wcześniej wystąpić o ograniczenie władzy rodzicielskiej?

Przed wystąpieniem o pozbawienie drugiego z rodziców władzy rodzicielskiej nie trzeba występować o jej ograni-czenie ani uzyskać w tym zakresie stosownego postanowienia sądu rodzinnego. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 3 grudnia 1998 r. (sygn. II CKN 871/98) orzekł, że pozbawienie władzy rodzicielskiej, mimo że jest środkiem najsurowszym, nie musi być poprzedzane innymi zarządzeniami o charakterze ograniczającym. Zgodnie z tre-ścią art. 111 par. 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, jeżeli władza rodzicielska nie może być wykonywana z powodu trwałej przeszkody albo jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażący zaniedbują swe obowiązki względem dziecka, sąd opiekuńczy pozbawi rodziców władzy rodzicielskiej. Pozbawienie władzy rodzicielskiej może być orzeczone także w stosunku do jednego z rodziców. W orzecznictwie przyjmuje się (np. wyrok Sądu Rejonowego z Brodnicy z 28 maja 2019 r., sygn. III Nsm 399/18), że gdy cały ciężar wychowania spada na jednego z rodziców i ten stan rzeczy trwa od kilku lat, zaś drugi z rodziców swoją biernością, brakiem jakiej-kolwiek troski o zdrowie, życie dziecka w sposób rażący zaniedbuje swe obowiązki względem niego, a czasem nie wiadomo nawet, gdzie przebywa, jest to podstawa do pozbawienia go władzy rodzicielskiej. Sąd podkreślił, że gdyby zaszła okoliczność, która w świetle prawa wymaga oświadczenia woli dwojga rodziców wobec sytuacji życiowych dziecka, rodzic sprawujący opiekę nie mógłby nawet skontaktować się z tym drugim, który w ten spo-sób naraża dziecko na sytuacje zagrażające prawidłowemu rozwojowi dziewczynki. Zaniedbania, o jakich mowa w przepisie ar. 111 par. 1 k.r.o., muszą być poważne, nacechowane uporczywością i złą wolą. Gdy mają mniejszy ciężar, sąd może wydać któreś z zarządzeń opisanych w art. 109 k.r.o., a więc np. określić, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu, albo poddać rodziców innym ograniczeniom. (sp)

Michał Pazdan i Zlin 42M

Zapraszamy do oglądania 821 odcinka Nowohuckiej Kroniki Filmowej. W cyklu „Twarze nowohuckie-go sportu” zaprezentujemy portret Michała Pazdana, piłkarza, wychowanka Hutnika Kraków, który zasłynął jako solidny obrońca. Po początkach w krakowskim klubie trafił do Górnika Zabrze, a następ-nie występował m.in. w Jagiellonii Białystok i Legii Warszawa, z którą trzykrotnie zdobył mistrzostwo Polski. Był również filarem reprezentacji Polski, szczególnie wyróżniając się podczas Euro 2016 we Francji, gdzie swoją nieustępliwą grą zyskał uznanie kibiców. O znakomitym piłkarzu opowiedzą jego pierwszy trener Kordian Wójs oraz były trener reprezentacji Polski Adam Nawałka. W drugiej części Kroniki przeniesiemy się do Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie. W ostatnim czasie trafił tam Zlin 42M, czyli lekki, dwumiejscowy samolot szkolno-treningowy. Maszyna ta, pro-dukowana przez czechosłowacką firmę Moravan Otrokovice, służyła głównie do szkolenia pilotów oraz wykonywania lotów turystycznych i akrobacyjnych. Dzięki swojej niezawodności i łatwości w pi-lotażu Zlin 42M był popularnym wyborem w aeroklubach i jednostkach wojskowych w wielu krajach. W Polsce był niezastąpiony w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku, będąc podstawowym samolotem do szkolenia pilotów. Do oglądania 821 odcinka NKF zapraszamy do Kina Sfinks od piątku 14 marca oraz w poniedziałek 17 marca na antenę TVP Kraków.

POLITYKA ZMARNOWANYCH SZANS

Czy rząd nieudaczników zagraża naszemu bezpieczeństwu? Tak to właśnie wygląda. Bajki, które opowiada Tusk, że Europa sama, bez Amerykanów, jest w stanie przeciwstawić się Rosji, są groźne dla naszej przyszłości. Niemcy i Francja marzą o tym, żeby znów kupować rosyjską ropę i gaz, a ich obietnice wzmocnienia własnych armii są mało wiarygodne. W razie rosyjskiej agre-sji na któreś z państw bałtyckich, najprawdopodobniej na Łotwę, powtórzy się sytuacja, którą znamy z napaści na Ukrainę: dużo gadania, mało realnego wsparcia. Jeżeli w Europie nie będzie amerykańskich wojsk, to nikt się nie ru-szy z pomocą. A jeżeli to będzie agresja na Polskę? Gdy nie będzie tu Amery-kanów, to Niemcy i Francja powiedzą, że potrzebują jeszcze paru lat na przy-gotowanie się do wojny, a na razie trzeba poświęcić Polskę. Zostaniemy sami, a rząd ucieknie do Berlina.

Straty jakie ponosimy z powodu nieudolności i łapczywości koalicji 13 grudnia są ogromne i będą niełatwe do naprawienia. Dla polskiej gospodarki każdy miesiąc tej władzy oznacza cofanie się w rozwoju, drożyznę, powiększające się bezrobocie i rosnącą inflację. Równocześnie jednak utrata dobrej pozycji w polityce międzynarodowej może okazać się równie kosztowna. Rząd Tuska bezprzykładnie marnuje półrocze polskiej prezydencji w Unii Europejskiej, ponieważ nie tylko nie me żadnego pomysłu na polską inicjatywę, ale jest tak zależny od swoich mocodawców w Berlinie i Brukseli, że nie może sobie po-zwolić nawet na odrobinę samodzielności. Lokajska ekipa będzie posłusznie potakiwać unijnym komisarzom i niemieckim politykom w zamian za dopuszczenie do mniej ważnych spotkań i narad, bo w tych najważniejszych nikt nie będzie liczył się z krajem, którego rząd nie ma nic do powiedzenia.

Europa nie jest przygotowana do obrony, a NATO opiera się głównie na sile Stanów Zjednoczonych. Po dojściu do władzy prezydenta Trumpa, europejscy przywódcy zbierają się to w Paryżu, to w Londynie i lamentują nad swoim położeniem. Ale przez dziesięciolecie pozwalali Rosji rosnąć w siłę, a sami przejadali swoje budżety tak, że nie starczało na obronę. Uważali, że nie mu-szą rozwijać i uzbrajać własnego wojska, skoro Ameryka jest wystarczająco silna, by ich obronić. Teraz prezydent Trumo powiedział dosyć i zażądał od Europy, by sama też była gotowa do obrony. W bogatym i zadowolonym towa-rzystwie, które obsiadło Unię Europejską i które zajmowało się spełnianiem swoich rozmaitych kaprysów, poczynając od zielonych łądów i zapraszania imigrantów, konieczność skupienia się na realnych problemach wywołuje his-terię i panikę. Łapia się za głowę i przekonują nawzajem, że nie jest tak źle i w razie czego poradzą sobie bez Amerykanów, ale dobrze wiedzą, że na przy-gotowanie się do obrony przed agresją potrzebują w najlepszym przypadku co najmniej dziesięciu lat.

Rząd Prawa i Sprawiedliwości rozpoczął na wielką skalę dozbrajanie polskiej armii w nowoczesny sprzęt, zarówno poprzez zakupy za granicą, głównie w Stanach Zjednoczonych i Korei Południowej, jak i inwestowanie we własny przemysł zbrojeniowy. Jest oczywiste, że ten wysiłek zostanie zmarnowany przez polityków, dla których nie liczy się polska racja stanu i polski interes, a których władza w coraz większym stopniu opiera się na wykonywaniu pole-ceń unijnych protektorów. Dziś, gdy słabnie ich kandydat na prezydenta co-raz częściej słyszymy pogroźki, że Unia nie dopuści do zwycięstwa kandydata prawicy. No to zobaczymy, panie Tusk, co na to powiedzą Polacy.

SPRAWY DUŻE I MAŁE. FELIETON SŁAWOMIRA PIETRZYKA

WYBRANIEC

Polecam szanownym Czytelnikom zobaczyć film „Wybraniec” produkcji USA z roku 2024, wyprodukowany jeszcze przed wyborami na Prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Kochający zwycięstwa, władzę i wielkie pieniądze, wpływowy adwokat Roy Cohn (Jeremy Strong) trzęsie światem nowojorskich elit. Pewnego dnia spo-tyka młodego biznesmena Donalda Trumpa (Sebastian Stan), który marzy o zrewolucjonizowaniu rynku nieruchomości. Prawnik bierze go pod swoje skrzydła i uczy nowego protegowanego, jak za pomocą wszystkich, nawet najbardziej wyrachowanych, metod grać o najwyższą stawkę i osiągać upra-gnione cele. Z początku nieporadny i naiwny chłopak szybko okazuje się być pojętnym uczniem, a jego radykalna metamorfoza zaskakuje wszystkich, na-wet jego mistrza.

Młodego Donalda poznajemy w filmie w latach 70., w trakcie batalii sądowej z Departamentem Sprawiedliwości. Zarzuty dotyczą rasowego profilowania mieszkańców nieruchomości należących do rodzinnego holdingu Trumpów, a bezkrwawe starcia z oziębłym patriarchą (Martin Donovan) służą tu za ekspozycję: w początkowych partiach filmu. Trump jest chodzącym kłębiem kom-pleksów (z kompleksem ojca na czele), aspołecznych odruchów oraz ledwie maskowanego narcyzmu. Gdy jednak na drodze bohatera stanie owiany nie-sławą prawnik Roy Cohn, który bronił Johna Gottiego jednego z największych szefów mafii w USA, ocierał się łokciami z Nixonem i doradzał senatorowi McCarthy'emu w trakcie przesłuchań senackich, podróż na „ciemną stronę mocy”, przyjaźń zostanie przypieczętowana.

To tylko wygładzone recenzje filmu „Wybraniec”, który polecam zobaczyć własnymi oczami. Z filmu możemy poznać prawdziwe oblicze Donalda Trum-pa. Jak z początkującego biznesmena staje się rekinem finansowym i bez-względny łowikiem idącym po trupach do celu. Nauczył się tego od swo-jego mentora właśnie adwokata Roya Cohna (autentyczna postać). To on uczył go, że trzeba być bezwzględny w zmierzaniu do celu. Nigdy nie przyznawać się do do przegranej i zawsze twierdzić, że jest się wygranym. Jeśli ukradłeś i zostałeś złapany – mów że to nie była twoja ręka. Mało tego w działaniu trzeba mieć gen mordercy w co uwierzył i twierdził tak sam Donald Trump.

Pokazane w filmie życie młodego Trumpa jest pełne egoizmu i takiego po-stępowania jakiego go nauczył jego mistrz, adwokat bezwzględny i homoseksualista, który nie lubił „pedałów”. Chociaż na koniec sam Trump go oszukał ofiarując choremu na AIDS cenne precjoza ponoć znanej jubilerskiej firmy, a tak naprawdę będące atrapą z tombaku. To cały Trump.

W filmie pokazano nawet sceny osobiste, jak relacje z pierwszą żoną Iwką, którą ponoć bardzo kochał, aby w pewnym momencie powiedzieć, że ma jej dość z tymi sztucznymi cymbalami, które zresztą zrobiła na jego prośbę. Poka-zywane zdrady żony z innymi kobietami były codziennością. Jego relacje z rodziną, rodzicami i bratem zawsze były oparte na jego egoizmie.

W filmie jest pokazany prawdziwy Donald Trump, człowiek bezwzględny i kierujący się zawsze swoim interesem, stosujący metody przestępcze w zmie-rzaniu do celu, co zresztą mu udowodniono w prawomocnych procesach. Taki film zobaczyli widzowie w Stanach Zjednoczonych i takiego człowieka wybrali na swojego Prezydenta. W tym momencie nasuwa mi się smutna re-fleksja o tym, jak nasz współczesny świat staje się zepsuty, a wręcz zgnyły. Nie liczą się wyższe zasady moralne, a tylko bezwzględne draństwo.

O RYNNACH W RZECE

Dla kogoś, kto z wędkarstwem nigdy nie miał do czynienia, rynna to po prostu półotwarta rura, najczęściej kładzona wokół krawędzi dachu budynków, do której spływa woda opadowa z dachu podczas deszczu. Rynna bywa mylona z rurą spustową, czyli pionową rurą, łączącą rynnę z ziemią lub podziemną instalacją kanalizacji deszczowej. Ale dla wędkarza rynna kojarzy się również z rzeką.

Na rzekach niewielkich spotykamy najczęściej pojedynczą rynnę, którą biegnie główny nurt. Na prostych odcinkach rynna usytuowana jest zazwyczaj w pobliżu środka rzeki, a na jej łukach zbliża się w kierunku zewnętrznego brzegu. A gdy rzeka meandruje, rynna zbliża się raz do jednego, a raz do drugiego brzegu. Na dużych rzekach, takich jak Wisła, Raba czy Dunajec, że wymienię tylko największe i najbardziej znane rzeki Małopolski, na takich rzekach raczej rzadko mamy do czynienia z rynną pojedynczą. Ale niemal zawsze udaje się określić, która z rynien prowadzi główną masę wody. Ta większa ilość rynien bierze się stąd, że na większych rzekach więcej jest główek, opasek, mostowych filarów, kamiennych raf czy ustalonych przykos. A właśnie wzdłuż tych wymienionych, a stworzonych przez człowieka wodnych konstrukcji, lubią się tworzyć rzeczne rynny.

Charakterystyczną cechą rynny jest szybki nurt. W rynnie woda z reguły wręcz rwie. Dlatego dno takiej rynny najczęściej jest wypłukane z piasku, a wyłożone kamieniami lub grubym żwirem, chociaż zdarzają się też rynny wysłane iłem lub twardą gliną. Dno rynny bywa różnie ukształtowane, chociaż rzadko jest równe. Co jakiś czas na dnie rynny zalegają naniesione przez rzekę większe lub mniejsze kamienie lub inne naniesione przez wodę przedmioty. A przed nimi i za nimi, tworzą się nurtowe zastoiska, w których chętnie przebywają ryby czekając na przeróżne niesione prądem rzeki jadalne przekąski. Rynnami spływają oczywiście porwane z płycizn bezkręgowce, jakieś strzępy organicznej materii, a także małe rybki. W rynnach, które są nieźle natlenione, rozwijają się glony, wśród których kwitnie wodne życie. Pod kamieniami, na dnie rynny, żyją przeróżne skorupiaki i larwy niektórych owadów. Na spadach takiej rynny spotkać można występujące w Polsce mięczaki, jak chociażby kolonie racicznicy, których larwy są przysmakiem naszych brzan i płotek.

Oczywiście, rynny nie są niekończącymi się ciągami głębszej wody o szybszym nurcie, który ciągnie się niemal od źródeł rzeki aż do jej ujścia – do morza albo innej, większej rzeki. Po prostu, z powodu jakiegoś zwałowiska kamieni czy innej podwodnej przeszkody, rynna nagle wypłyca się i kończy...

A więcej o rynnach jako potencjalnie dobrych łowiskach oraz o rybach jakie można w nich złowić, napiszę w przyszłym tygodniu.

WIATR KONTRA SAMOCHÓD

Najpoważniejszym sprawcą ocieplania się klimatu na naszej planecie nie są silniki spalinowe samochodów, lecz oceany. To one wydzielają do atmosfery prawie całość emitowanego dwutlenku węgla. Zараżem oceany są laboratoriami pogody. Atlantyk gromadząc ciepło generuje potem fronty atmosferyczne, docierające nad kontynent europejski. Zaś z frontami wiąże się niekiedy silne, huraganowe wiatry.

Dla każdego kierowcy, bez względu na to, czy prowadzi samochód osobowy, czy ciężarówkę, jazda w czasie huraganu jest niezwykle niebezpieczna. Warto zdawać sobie sprawę z siły wiejącego wiatru. Meteorolodzy podają jego prędkość w metrach na sekundę, gdy każdemu kierowcy lepiej trafia do przekonania prędkość podawana w kilometrach na godzinę. Każde 10 m/sek. to 36 km/godz. Kiedy prędkość wiatru przekracza 25 m/sek. oznacza to, iż wieje z maksymalną dozwoloną na polskich drogach prędkością 90 km/godz. Wiatr wiejący z prędkością 40 m/sek. przekracza maksymalną prędkość dozwoloną na polskich autostradach, czyli 140 km/godz.

“Gdy wieje wiatr historii ludziom, jak pięknym ptakom, rosną skrzydła, natomiast trzęsą się portki pętkom” – pisał przed laty Konstanty Ildefons Gałczyński, poeta wychwalający krakowską “zaczarowaną dorożkę”. Kiedy natomiast wieje huraganowy wiatr to portki powinny się trząść każdemu kierowcy. Szczególnie gdy prowadzi samochód o dużej powierzchni bocznej, taki jak coraz modniejsze vany, bądź auta terenowe. Mocny podmuch wiatru może je przesunąć na jezdni – co w policyjnej nomenklaturze zwie się “nagłym zjechaniem na przeciwległy pas ruchu” – a w przypadku samochodów dostawczych, czy ciągników siodłowych z naczepą – bez względu na to czy są z plandeką, czy z zabudową stałą – może dojść do przewrócenia pojazdu. Takie przypadki miały już miejsce. Co robić, by w miarę bezpiecznie poruszać się po drogach w czasie wichury? Przede wszystkim ograniczyć prędkość. Szybko jadący samochód jest znacznie bardziej podatny na boczne podmuchy wiatru od jadącego wolniej. Uważać należy przy wyjeździe na otwartą przestrzeń z za naturalnych osłon przed wiatrem – lasów, wzgórz, dróg prowadzących w wykopie, wysokich budynków – by nagły podmuch nie przesunął samochodu na jezdni wbrew woli kierowcy. Nie parkować aut pod starymi drzewami, bo mogą się od nich odrywać gałęzie i konary, pod których ciężarem zgnieceniu ulegną blachy nadwozia. Konar spadający na dach auta w czasie jazdy może przygnieść kierowcę i pasażerów, a w najlepszym wypadku wystraszyć kierującego na tyle, że zmieni on pas ruchu, bądź wjedzie do rowu lub uderzy w drzewo. Warto też pamiętać, że huraganowy wiatr wiąże się ze spadkiem ciśnienia atmosferycznego, co w znacznym stopniu pogarsza sprawność psychoruchową większości kierowców, nawet tych, którym wydaje się, iż mają zdrowie kosmonauty. W czasie huraganowych wiatrów najlepiej autem nie jeździć na dalszych trasach. A jeżeli ktoś już jest do tego zmuszony, czynić to z rozwagą. I nie zapominać o tankowaniu auta pod korek (i jeszcze 5 litrów paliwa do kanisterka), bo kiedy stoi się w korku obserwując, jak strażacy usuwają powalone na drogę drzewo, to wyłączenie silnika spowoduje, że silny wiatr wywieje z auta resztki ciepła. Nie należy więc wyłączać silnika, bo można prze-marznąć. Zwłaszcza w tym roku, kiedy przedwiośnie jest wyjątkowo ciepłe.

sFOTOhutowani 2025

W najbliższą sobotę, 15 marca 2025 r. Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta zaprasza o godz. 11:00 na spacer fotograficzny w ramach projektu: sFOTOhutowani 2025.

Otwieramy projekt sFOTOhutowani w nowym 2025 roku! Na dobry początek zapraszamy na spacer fotograficzny i wspólne poszukiwanie wiosny! Sprawdzimy, czy w Nowej Hucie widać już cieplejszą porę roku. Łapcie aparaty, telefony i chodźcie z nami na Planty Bieńczyckie! Dokładne miejsce zbiórki zostanie podane zapisanym osobom. Koszt: 20 zł. Zapisy przez formularz na stronie krakownh.pl Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta. (f)

REKLAMA

Przyjmę doświadczonego do serwisu opon „Krawal”, ul. Cienista 3, tel. 608-034-643 i 12 425-70-08.

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH NA
SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY

Bar „Bieńczyce”, os. Kazimierzowskie 22, tel. 12 648 15 10

Bar „Centralny”, os. Centrum C1, tel. 12 644 14 95

Bar „Szkolny”, os. Na Skarpie 24, tel. 12 644 34 02

Bar „Północny”, os. Teatralne 11, tel. 12 644 40 87

Bary zapewniają świeże i tanie dania
tradycyjnej kuchni polskiej

działający od ponad 30 lat

email: zaradca@prokocim.pl

BIURA:

- os. Na Lotnisku 1, U 24, tel. 12-648-40-92
- ul. Okólna 4A, tel. 12. 655-01-42

ZAPRASZA WSPÓLNOTY
MIESZKANIOWE

do współpracy
w zarządzaniu nieruchomościami

- Dysponujemy doświadczonym zespołem, którego członkowie posiadają licencje państwowe – ich kompetencje są rekojmią profesjonalnej i rzetelnej dbałości o wasz budynek
- Gwarantujemy jasne i przejrzyste rozliczenie kosztów
- Prowadzimy przygotowanie i realizację przedsięwzięcia budowy instalacji ciepłej wody użytkowej w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych – alternatywnie do remontu przewodów kominowych.

Vident

STOMATOLOGIA
PROTETYKA

lek. stom.
Andrzej Zimoch
tech. dent.
Marcin Słowiak

PEŁNY ZAKRES USŁUG
KORONY, MOSTY, PROTEZY,
EKSPRESOWE NAPRAWY

os. Boh. Września 1
tel. 12 641 48 08
12 645 93 33

BIURO
OGŁOSZEŃ

tel. 12 643-44-33

E-mail:
sekretariat@glos-tn.krakow.pl

ZAPRASZAMY

